Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ КЕНГАШИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ӮЗБЕКИСТОН

16 июли соли 2003. Чоршанбе № 53 (12896)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 16.55 имзо гардид.

Ӯзбекистон—Полша:

Дар роҳи ҳамкории самарабахш

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов 10—12 июл бо сафари расмӣ ба Ҷумҳурияти Полша рафт

Ӯзбекистон ва Полша дар минтақаҳои худ барои ҳамдигар шарикони бовярибахш ба шумор меравaнд. Сафари Александр Квасневский моҳи октябри соли гузашта ба Ӯзбекистон ва сафари расмии кунунии Ислом Каримов ба Полша гувоҳӣ медиҳад, ки ҷидду ҷаҳди ҳарду кишвар барои равнақ додани ҳамкории тарафайн чӣ қадар самимона аст.

Агар шавқу рағбатҳо ба ҳамдигар мувофиқ наоянд, бо вуҷуди хоҳиши мардум, ҳамкории воқеиро ба роҳ мондан душвор хоҳад буд. Аз ин нуқтаи назар минбаъда фаъол намудани муносибатҳои байни Ӯзбекистон ва Полша дар солҳои охир гувоҳи рағбати тарафайн мебошад.

Полша аз ҷиҳати ҳудуд дар қитъаи Аврупо дар ҷои панҷум қарор дорад, аз ҷиҳати аҳолӣ бошад, вай дар ин қитъа ҳаштум аст. Саҳми ин кишвар ба иқтисодиёти ҷаҳонӣ рӯз аз рӯз меафзояд. Агар маҳсулоти умумии дохилӣ дар Полша соли 1990 0,3 фоизи даромади умумии маҳсулоти нохолиси хориҷиро ташкил медода бошад, дар соли 2000-ум ин нишондиҳанда 0,5 фоизро ташкил дод. Полша бинобар истеҳсоли бисёр намудҳои маҳсулоти саноатӣ ҷои намоёнро ишғол менамояд. Чунончи, аз рӯи истеҳсоли мис, ангиштсанг, кибрит (олтингӯгирд) вай дар шумораи даҳ кишвари аввалин қарор дорад, бинобар истеҳсоли туршии сулфат, семент, чӯян, телевизор, автомобилҳои сабукрав ва боркаш, истеҳсоли барқ дар ҷои дуввум аст.

Обрӯи мамлакат дар ҷабҳаи сиёсӣ ҳам баланд мебошад. Танҳо он нишондод, ки Полша дар Аврупо ҷои аз ҷиҳати геополитикӣ муҳимро ишғол менамояд, барои ба НАТО ва Иттиҳоди Аврупо дохил шудан тайёрӣ мебинад, аз баланд шудани ин нуфуз дарак медиҳад.

Чунон ки Президент Ислом Каримов қайд намуд, дар Аврупо халқҳои зиёд зисту зиндагӣ доранд, вале лякҳо ба мо муносибати хосса зоҳир мекунанд. Моро хайрхоҳии Полша нисбати Ӯзбекистон, саъю кӯшиши вай барои ба роҳ мондани ҳамкории самарабахш хушнуд менамояд. Чунончи, бигирем иқтисодиётро. Дар ин соҳа ғайр аз соҳаҳои анъанавӣ метавон ҳамкориро дар ҷабҳаҳои дигар: бинокорӣ, барқ, телекоммуникатсияҳо, истеҳсол ва коркарди кандаҳои фоиданок, истеҳсоли маводҳои бинокорӣ, саноати кимёвӣ зикр намуд. Ҳамкорӣ дар ҷабҳаҳои истеҳсоли автомобил, истеҳсолоти дӯзандагӣ, истеҳсоли молҳои мавриди ниёзи халқ, ҳамчунин дар ҷабҳаи технологияи нақли барқ, истифода ва таъмири техникаи авиатсионӣ, такмил ва инкишоф додани нақлиёти роҳи оҳан, истеҳсоли маводҳои дигар метавонанд натиҷаҳои хуби худро диҳанд.

Ӯзбекистон ва Полша барои ҳамкорӣ дар соҳаи инкишофи истеҳсоли нафту газ, бизнеси хурду миёна, васеъ намудани робитаҳои бонкию молиявӣ ва саёҳат имконияҳои васеъ доранд.

Коркарди пахта то охирин натиҷаҳои он яке аз соҳаҳои чашмраси ҳамкории мо ба шумор меравад. Чунон ки Ислом Каримов қайд намуд, Полша пахтаи Ӯзбекистонро аз тариқи Швейтсария қабул менамояд. Ҳол он ки роҳи дигар, ҳатто роҳи беҳтари ин ҳамкорӣ вуҷуд дорад. Агар дар Ӯзбекистон корхонаи муштарак кушода ва коркарди пахта дар ҳамин ҷо ба роҳ монда шавад, барои ҳар ду тараф судманд мебуд. Дар ҳоли ҳозир дар кишвари мо тақрибан 20 корхонаи муштарак фаъолият дорад, ки дар ҳамкорӣ бо Полша ташкил ёфтааст. Агар масъаларо аз нуқтаи назари ҳиссаи соҳаҳо омӯзем, мушоҳида хоҳем кард, ки коркарди пахта дар фаъолияти онҳо баъд аз бинокорӣ, истеҳсоли маводҳои сохтмон, маснуоти пластмассавӣ, таҷҳизоти тиббӣ ҷои дуввумро ишғол менамояд.

Суханро аз хусуси кишоварзӣ идома дода метавон гуфт, ки ҳамкорӣ дар ҷабҳаҳои дигар, аз ҷумла кишту кори картошка, ғаллакорӣ, чорводорӣ, селексия, коркарди мева ва маҳсулоти боғдорӣ хеле самарабахш хоҳад буд.

Боз як ҷабҳаи муҳим ин коммуникатсияи нақлиёт ба шумор меравад. Соли оянда Полша узви Иттиҳоди Аврупо мегардад. Барои вай имкони инкишоф ёфтан ва ба сафи кишварҳои Аврупо расидан осонтар мегардад. Ҳангоми дар Ӯзбекистон буданаш Александр Квасневский қайд намуда буд, ки кишвари ӯ барои ба Аврупо баромадани Ӯзбекистон тайёр аст дару дарвоза гардад. Ба таъбири Ислом Каримов, ки ҳангоми парвозаш ба Варшава зикр намуд, ин маънои ҳудудҳои барои Полша кушода барои мо ҳам боз мегардандро дорад.

Роҳбари кишвари мо бинобар ин масъала маълумоти муҳимро зикр намуд. Агар мо роҳҳои коммуникатсионии Полшаро истифода барем, метавонем дар ҳар як тоннаи бор ба ҳисоби миёна 40 доллари ИМА-ро сарфа намоем. Худатон қазоват намоед, ки ин имконият чӣ хел натиҷаҳои мусбӣ хоҳад дод.

Президентҳо боз як бор ҳамкории иқтисодиву хариду фурӯши байни кишварҳоямонро аз нуқтаи назари танқидӣ баррасӣ намуданд ва ба муоҳидае омаданд, ки ба ҳукуматҳои кишварҳои худ дар ин бобат супоришҳои дахлдор диҳанд. Дар байни ҳукуматҳо ду муоҳидаи кредитӣ ва боз шартнома дар бораи ҳамкорӣ ва ҳамҷиҳатӣ, дар корҳои гумрукӣ ва рафтуои байналхалқии автомобилӣ ба имзо расиданд.

Дар ҷамъбасти гуфтушунидҳо дар Варшава ҳамчунин Декларатсия дар бораи ҳамкории ҳарбиву техникӣ дар байни Вазоратҳои мудофиаи ҳар ду кишвар, Меморандуми ҳамдигарфаҳмӣ дар бораи ҳамкории байни Донишгоҳи иқтисоди ҷаҳонӣ ва дипломатияи Ӯзбекистон ва Донишкадаи муносибатҳои байналхалқии Полша, Муоҳида дар бораи ҳамкорӣ дар ҷабҳаи туризм дар байни Ширкати миллии «Ӯзбектуризм» ва ташкилоти сайёҳии Полша, ду муоҳидаи байнибонкӣ байни Бонки миллии фаъолияти иқтисоди берунии Ӯзбекистон ва «Bank Gospodarstwa Kraiowego» қабул гардиданд.

Дар нишасти матбуотӣ Президентҳо қайд намуданд, ки ҳуҷҷатҳои нав ба идома додани ҳамкориҳои дуҷониба мусоидат менамоянд.

Ислом Каримов ва Александр Квасневский зикр карданд, ки робитаҳои сиёсӣ, фарҳангӣ, илмии байни кишварҳо як зайл давом меёбанд. Нигоҳи Ӯзбекистон ва Полша нисбати тамоми масъалаҳои мубрам, ки дар маркази диққати ҳамҷамъияти байналхалқӣ қарор доранд, ягона аст.

Зикр бояд кард, ки қарорҳои дурбинонае, ки роҳбарони ду кишвар дар ҷабҳаҳои сиёсӣ қабул намуданд, низ ба ҳамдигар мувофиқат мекунанд ва онҳо Ӯзбекистон ва Полшаро ба ҳамдигар боз ҳам қаринтар менамоянд. Ҳамдилии сиёсии кишварҳо нафақат дар бобати муваффақ шудан ба инкишоф, балки дар мубориза ба муқобили терроризм, ки ҳоли ҳозир ба муаммои рӯзмарра табдил ёфтааст, низ хеле судманд аст. Чунончи, навъе ки Президенти мо зикр сохт, Полша ба сифати узви НАТО метавонад ба Ӯзбекистон дар бобати ислоҳот дар артиш кӯмаки зиёде расонад, таҷрибаомӯз гардад. Дар мубориза ба муқобили таҳдидҳои берунӣ имкониятҳои ҳарбию техникии НАТО бузург мебошанд. Ӯзбекистон ва Полша ҳамкории бисёрҷонибаро дар ҷаҳорчӯбаи шарикии Шӯрои Евроатлантикӣ ба амал баровярданд, ҳуҷҷате, ки ба он вазоратҳои мудофиаи кишварҳо имзо гузоштанд, барои минбаъда васеъ намудани робитаҳо дар ин бобат имконият медиҳанд.

Чунон ки Александр Квасневский зикр намуд, сафари Ислом Каримов ба Полша нишони фаъол гардидани муносибатҳои байниякдигарии ду кишвар ба шумор меравад. Аз хусуси дар Полша боз намудани сафоратхонаи Ӯзбекистон хабар дода шуд. Бешубҳа, ин воқеа ба инкишофи муносибатҳои дуҷониба нерӯи нав мебахшад.

Сафар ба Полша аз воқеаҳои хотирнишон саршор буд. Роҳбари мамлакати мо ба Александр Квасневский ҳуҷҷатҳои бойгониро оид ба қисмати лякҳое супурд, ки бинобар иродаи тақдир дар солҳои Ҷанги дуюми ҷаҳон ба Ӯзбекистон омадаанд. Президенти Полша изҳори бовар намуд, ки ин иқдоми хайрхоҳонаи роҳбарияти Ӯзбекистон, бешубҳа ба боз ҳам мустаҳкам шудани муносибатҳои хайрхоҳонаи ду кишвар ва бовярии лякҳо ба халқи ӯзбек мусоидат менамояд.

Иттило дода шуд, ки ҳуҷҷатҳои бойгонии пешниҳодшуда дар бораи шаҳрвандони Полша, хешовандони онҳо охирин нестанд, яъне чунин ҳуҷҷатҳо минбаъд ҳам ҷамъоварӣ ва ба ҷониби Полша супурда хоҳанд шуд.

Александр Квасневский ба Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов ордени барои хизматҳояш баҳри Ҷумҳурияти Полшаро супурд. Ин орден мукофоти олии Полша ба шумор меравад ва ба шахсҳое супурда мешавад, ки дар таҳкими ҳамкории байнидавлатӣ ва инкишофи муносибатҳои ҳамдигарфаҳмии байни халқҳо саҳм гирифтаанд.

Бинобар Фармони Президенти Ӯзбекистон роҳбари Полша бо ордени мамлакати мо «Буюк хизматлари учун» мукофотонида шуд.

Боз як ҷиҳати сафар ба Полшаро қайд бояд кард. Ислом Каримов ба шаҳри Гданск рафт. Ва бо ёдгориҳои таърихии ин шаҳр ошно шуд. Ҳарчанд дар пойтахти кишвар маросими вохӯрии расмӣ баргузор гардид, баҳрнавардон ва оркестри ҳарбӣ дар Гданск боз як бор эҳтиром ва ҳурмати халқ ва ҳукумати Полшаро нисбати меҳмони олиқадр зоҳир намуданд. Ин шоҳиди он мебошад, ки ба сафари Президенти мо омодагии махсус дидаанд. Сафар ба Полша баҳои хуб гирифт ва ҳамкориро бо Ӯзбекистон дар ин ҷо басо баланд арзёбӣ намуданд.

Чунон ки дар рафти гуфтушунидҳо қайд гардид, дар шароити кунунии ҳамкорӣ ҷустани шарикони аз ҷиҳати ҷуғрофӣ аз ҳамдигар дур ходисаи ғайриоддӣ нест. Муҳимаш дар ин бобат бояд ҳамдилӣ, рағбати тарафайн ва ягонагии саъю ҳаракат мавҷуд бошад. Муносибатҳои байни Ӯзбекистон ва Полша дар ин бобат гувоҳи рӯшан ба шумор меравaнд.

Анвар БОБОЕВ, хабарнигори махсуси ӮзА.

Тошканд—Варшава—Гданск—Тошканд.

Аксбардор: Абдувоҳид ТӮРАЕВ. (ӮзА).

Созишнома ба имзо расид

Намояндагони дар мамлакати мо ба меҳмонӣ омадаи аъзоёни Бундестаги Германия, сардори фраксияи ҳизби Озоди Демократӣ оид ба рушди сиёсат Маркус Леминг 14 июл дар як қатор вазоратҳо ва муассисаҳои мамлакати мо ҳузур доштанд. Ҳангоми вохӯрӣ бо Раиси Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Эркин Халилов таъкид гардид, ки робитаҳои байнипарламентии Ӯзбекистону Германияро ба зинаҳои боз ҳам баландтар бардоштан мумкин аст. Ҳамчунин дар бораи боз ҳам вусъат додани ҳамкорӣ дар ин соҳа мувофиқа ба амал омад.

Худи ҳамон рӯз аъзоёни ҳайат дар Вазорати корҳои хориҷа, Вазорати иқтисодиёт, дар ҳокимияти шаҳри Тошканд вохӯриҳо доштанд. Дар вохӯриҳои мазкур сухан аз боби минбаъда инкишоф додани ҳамкорӣ рафт.

Ҳангоми вохӯрӣ дар Оҷонсии оид ба робитаҳои берунаи иқтисодӣ бо ҷонишини сарвазир, раиси ҳамин Оҷонсӣ Элёр Ғаниев оид ба рушду инкишофи тиҷоратӣ-иқтисодии Ӯзбекистону Германия табодули афкор ба амал омад.

Дар охир байни ҳукуматҳои Ӯзбекистон ва Германия оид ба ҳамкории молиявӣ шартнома ба имзо расид. Мувофиқи он Германия ба мамлакати мо қарзҳои имтиёзнок дар ҳудуди 1 миллиону 600 ҳазор евро хоҳад дод. Маблағи мазкур дар реконструксияи (азнавсозии) аэропорти Тошканд истифода мегардад.

Ф. АРЗИЕВ, мухбири ӮзА.

* * *

АБН-АМРО бонки дар мамлакатамон фаъолиятдошта ба Ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Комбинати маъдани кӯҳии Олмалиқ» дар ҳаҷми 35 миллион доллари ИМА вом ҷудо намуд. Ин маблағ, ки барои се сол пешбинӣ шудааст, ба бо маблағ таъмин кардани афзудани содироти мису рух нигаронда шудааст.

Ба ҳамин муносибат АБН-АМРО бонк ва роҳбарияти комбинати маъдани кӯҳии Олмалиқ барои журналистон нишасти матбуотӣ орост.

Комбинати маъдани кӯҳии Олмалиқ, яке аз корхонаҳои бузургтарини мамлакат ба ҳисоб рафта, ҳар сол 80 ҳазор тонна мис ва 70 ҳазор тонна руҳ истеҳсол мекунад. Комбинат кони худӣ ва заводҳои тозакунию гудохтани мис дорад.

—Соли гузашта дар комбинат зинаи якуми азнавсозии техникӣ оғоз ёфт,— мегӯяд сардиректори комбинат Геннадий Прохоренко.— Соли гузашта аз «Ӯзуйжойжамғармабанк» ба миқдори 5 миллион доллари ИМА вом гирифта шуда буд. 35 миллион доллари ИМА—и АБН-АМРО бонк ҷудо намуда ҳам барои хариди техникаи нав, ки имконияти баланд бардоштани истеҳсолот, ҳаҷм ва содироти мису руҳро фароҳам меорад, харҷ мешавад.

Созишномаи дар байни АБН-АМРО бонк ва комбинати маъдани кӯҳии Олмалиқ ба имзо расида дар ҳаёти молиявии мамлакатамон воқеаи бузург аст. Чунки ба корхонаи азими Ӯзбекистон бори аввал дар бозори байналхалқии молиявӣ бидуни кафолати ҳукумат қарз ҷудо карда мешавад. Ин аз он далолат медиҳад, ки ба ислоҳоти иқтисодии мунтазам таҳти сарварии Президент Ислом Каримов ба амал баровярда шудаистода, муҳити бозори сармоягузории мамлакатамон бовярии муассисаҳои байналхалқии молиявӣ торафт меафзояд.

Мухбири ӮзА.

Ғаллакорони Хоразм ба аҳдашон содиқанд

УРГАНҶ. (Мухбири ӮзА Т.ШАМАКОВ). Ғаллакорони вилояти Хоразм нақшаи давлатии фурӯши ғалларо иҷро намуданд. Ҳамагӣ дар зарфи се ҳафтаи корӣ онҳо ба анборҳо 68,5 ҳазор тонна ғалла фиристода, нақшаи солонаро ба иҷро расонданд, ки ин назар ба порсола 22 ҳазор тонна зиёд аст.

Дар комёбии мазкури меҳнатӣ деҳқонони хоҷагиҳои ширкатӣ ва иттиҳодияҳои фермерии ноҳияҳои Ҳазорасп, Боғот, Хонқо саҳми муносиб гузоштанд.Дар бобати бо сифати баланд , дар мӯҳлати кӯтоҳ ғунучин намуда, ҷамъоварӣ кардани ҳосили ғалладона техникаи ғалладарав ба деҳқонон ёрии калон расонд. Дар мавсими ҷорӣ 90 адад «Кейс»-ҳо, «Клаас»-ҳо, ки бо усули гурӯҳӣ дар отрядҳои махсуси механиконидашуда тақсим карда шуда буданд, роли калон бозиданд. Техника беист кор кард, майдонҳои ғалла ҳосили хуб доштанд, дар натиҷа агрегатҳо маҳсулнок кор карданд.

Чунин ташкили кор имкон дод, ки ҳангоми ғунучин ва кӯфтану кашондани ғалладона талафот ба амал наояд. Тавре ки мутахассисон таъкид доштанд, соли ҷорӣ барои ғаллакорони вилоят соли рекордӣ аст, дар ин ҷо 200 ҳазор тонна ғалла ба даст оварда шудааст. Дар навбати худ дар майдонҳое ки аз ғаллазор холӣ гардидаанд, барои кишти такрорӣ — кишти шолӣ, офтобпараст, обчакорӣ ва кишти хӯроки чорво корҳо вусъат меёбанд.

60 ҳазор тонна ғаллаи соҳили Арал

НУКУС. (Мухбири ӮзА А.ОРТИКБОЕВ). Ғаллакорони Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон нақшаи солонаи шартномавии фурӯши ғалладонаро ба давлат иҷро намуданд. Онҳо ба пунктҳои қабул 60 ҳазор тонна ғаллаи хушсифат супурданд.

Дар ин зафари меҳнатӣ деҳқонони ноҳияҳои Кегейлӣ, Қӯнғирот, Хоҷайлӣ, Нукус, Тахтакӯпир, Элликқалъа ҳиссаи муносиб гузоштанд.

Дар заминҳои аз ғалла холишуда аллакай кишти такрорӣ шурӯъ гардидааст.

Дар куҷо таҳсил бояд кард

Технологияро дар Украина меомӯзанд

Дар айни ҳол дар Ҷумҳурияти Украина 50 нафар ӯзбекистониён дар мактабҳои олӣ таҳсил менамоянд ва имсол, тавре ки сафири Украина дар Ӯзбекистон Анатолий Касяненко гуфт, якбора 31 нафар барои таҳсил ба он ҷумҳурӣ мераванд.

Донишҷӯёни ӯзбекистонӣ аз тариқи Вазорати таҳсилоти олии ҷумҳурӣ ва корхонаҳои бузурги саноатии он интихоб гаштаанд, зеро ки онҳо баъд аз таҳсил бояд дар ин корхонаҳои калон кор кунанд. Ҷониби Украина доништалабони моро дар мактабҳои олии саноатӣ ва технологияву авиатсионии мамлакат дар шаҳрҳои Киев, Харков, Донеск, Одесса, Лвов ҷой карда, барои ҳар яки онҳо соле 6-7 ҳазор доллар харҷ менамояд.

Бояд гуфт, ки Украина чун кишвари саноатӣ соҳиби мактабҳои олии машҳури таҳсилоти соҳаҳои муҳим аст. Гузашта аз ин дар айни ҳол мамлакат аз ҳолати иқтисодиёти деградатсионӣ баромада, ба инкишоф рӯ овард, ки имконоти афзудани маблағ барои таҳсилот низ хоҳад афзуд. Ё худ гардиши молро бигирем, ки дар байни Ӯзбекистону Украина дар нимаи аввали соли ҷорӣ ба 25 фоиз афзуда, ба 160 млн доллар расидааст.

Филологҳо ба Русия мераванд

Дар намояндагии «Росзарубежсентр» сарпарасти нави он Сергей Жилкин аз бобати ҳамкорӣ ва барномаи оянддаи ин созмон ҳарф зада, гуфт, ки теъдоди муҳассилони ӯзбекистонӣ дар Русия сол то сол зиёд мегардад.

Дар соли ҷории хониш беш аз сад нафар барои таҳсил дар макбатҳои олии Русия равон мегарданд, ки ин аз солҳои пешин зиёд аст. Ихтисоси асосии онҳо риштаи забон ва адабиёти рус хоҳад гардид. Дар ҳоли ҳозир 155 мактаби соф русӣ дар Ӯзбекистон амал мекунад. Теъдоди мактабҳои омехтаи русӣ бештар аз 900 тост. Дар мактаби миёнаи рақами 50 -уми пойтахт ҳатто тибқи барномаи таълимии Русия таҳсил менамоянд.

Намояндагии «Росзарубежсентр» минбаъд фаъолияти худро дар пойтахт маҳдуд нанамуда, онро дар вилоятҳо низ густариш додан мехоҳад,—мегӯяд роҳбари барномаҳои илмӣ ва фарҳангии намояндагӣ Давлатбек Саъдуллоев.

Т. ХОВАРӢ.

Семинари намунавӣ — амалӣ

Дар ноҳияи Қибрай семинари намунавӣ-амалӣ бахшида ба ҷамъбасти барномаи «Соли маҳалла» ва пешрафти варзиши бачагон дар шаш моҳи аввали соли 2003 баргузор гардид.

Дар он ҳокими вилояти Тошканд У.Мирзоқулов баромад намуда, қайд кард, ки дар солҳои истиқлолият ба моҳияти маҳалла эътибори махсус дода мешавад. Зеро маҳалла дар идоракунии давлатӣ ва ҷамоатӣ аҳамияти калон дошта, саҳм ва мақоми он дар ҳаёти сиёсӣ, иҷтимоӣ ва иқтисодии мамлакат бузург аст.

Дар кори таври мунтазам ба ҳаёт татбиқ намудани барномаи «Соли маҳалла» дар давоми шаш моҳи гузашта як қатор тадбирҳои муҳим ба амал баровярда шуданд. Дар инкишофи тиҷорати хурд ва миёна, тадбиркории хусусӣ кредитҳо ҷудо карда шуданд. Дар натиҷаи ин бисёр ҷойҳои корӣ ба вуҷуд омаданд.

Дар соҳаи инкишофи инфраструктураи иҷтимоии маҳалла инчунин эътибори алоҳида дода мешавад. Аз ҷумла идораҳои маҳаллаҳо таъмир карда шуданд, гузарҳои нав ба вуҷуд омаданд, нуқтаҳои нави савдо ва шӯъбаҳои хизматрасонӣ ташкил ёфтанд. Дар бобати ободгардонии маҳалла, таъмин кардани аҳолӣ бо гази табиӣ ва оби нӯшиданӣ хеле корҳо ба сомон расиданд. Ғамхорӣ дар ҳаққи одамони калонсол, шахсоне, ки ба кӯмаки тиббӣ мӯҳтоҷанд, бештар гардид, ба масъалаи тарбияи ҷавонон ҳам диққати алоҳида дода мешавад.

Он чиз қобили эътибор аст, ки ғолибони азназаргузаронии барномаи «Соли маҳалла» дар зарфи шаш моҳ — ноҳияҳои Қибрай ва Тошканди ҳамин вилоят мебошанд. Дар семинар алоҳида таъкид шуд, ки таҷрибаи пешқадами ноҳияи Қибрай натиҷаҳои хуб медиҳад, дар кори таъмини барномаи мазкур тарғиби он аз аҳамият холӣ нест. Ба фаъолони маҳалла, ки дар иҷрои барномаи «Соли маҳалла» фаъолияти зиёд нишон додаанд, тӯҳфаҳои хотиравӣ супурда шуданд.

Тавре ки дар ин тадбир қайд гардид, дар мамлакати мо баҳри тарбияи ҷисмонӣ ва маънавии ҷавонон корҳои васеъ гузаронда мешаванд. Дар айни ҳол инкишоф додани варзиши бачагон давоми мантиқии тадбири мазкур аст. Маҳалла бошад, ба ҷое табдил меёбад, ки барои гузаронидани тадбирҳои спортӣ ва солимгардонӣ қулай ва мувофиқи мақсад мебошад.

Дар маҳаллаҳо ба масъалаи ташкил ва гузарондани мусобиқаҳои «Оилаи спортӣ», инчунин диққату эътибор дода мешавад. Чунки ин тадбир ба ташаккули оилаҳои солим дар маҳаллаҳо мусоидат менамоянд.- Дар айни замон корҳои дар ин соҳа бурдамешуда, дар асоси Маҷлиси навбатии дар Оқсарой 4 июн шудагузаштаи Шӯрои мураббиён оид ба инкишофи варзиши бачагон дар Ӯзбекистон пеш бурда мешаванд.

(ӮзА).

«ЎзАвтоҚазоқистон» — уфуқи нави ҳамкорӣ

Дар саммити сарони давлатҳои аъзои ташкилоти «Ҳамкории Осиёи Марказӣ»—и чанд рўз пеш дар Алмати ба амал омада бори дигар қайд шуд, ки мамлакатҳоямон дар микёси минтақа дар бобати васеъ гардондани ҳамкории дуҷонибаю бисёрҷониба аз имкониятҳои нав ба нав самарабахш истифода мебаранд.

Дувоздаҳ соли мўъҷизавӣ 1991 2003

Агар мо, журналистони ўзбекистонии ба ин мамлакат барои дар воситаҳои ахбори оммавӣ равшан кардани ташрифи Президент Ислом Каримов ба Қазоқистон ва иштироки ў дар саммити минтақавӣ омада, қариб дар ҳар қадам шоҳиди натиҷаҳои амалии ин ҳамкорӣ шудем, гўем, хато нахоҳад шуд.

Корхонаи муштараки «ЎзАвтоҚазоқистон», ки ба дўстони қазоқистониамон барои харид намудани автомобилҳои «Нексия», «Матиз», «Дамас», «Тико»-и истеҳсоли Ўзбекистон шароитҳои мусоиду кафолатнок фароҳам овардааст, мисоли равшани ҳамкорӣ ва натиҷаи муносибатҳои иқтисодиамон мебошад.

Корхонаи мазкури чанде пеш ба фаъолият оғознамуда дар натиҷаи саъю кўшиши муштараки дусолаи ассотсиатсияи «Ўзавтосаноат» ва Ширкати холдингии «Меркур»-и Қазоқистон созмон ёфт. Вай асосан бо фурўши тамоми русумҳои мошинҳои корхонаи муштараки «ЎзДЭУавто», инчунин, мадибусҳои « Ўзотойўл» шуғл меварзад.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки ширкати холдингии «Меркур» бо фирмаҳои ба тамоми ҷаҳон машҳури «Фолксваген», «Аудӣ», «Вольво», «Форд» муносибати хуб дорад ва дар бозори Қазоқистон дистибютери бузурге, ки фурўши маҳсулоти онҳоро хуб ба роҳ мондааст, соддатар карда гўем, ташкилоте, ки чашми корро хуб медонад, ба ҳисоб меравад.

Аз рўи суханони директори тиҷоратии корхонаи муштараки «ЎзАвтоҚазоқистон» Арслон Хайров автомобилҳои «ЎзДЭУавто» пеш аз ҳама бо хушсифатиаш, дизайни замонавӣ, нархи қулайаш харидоргир мебошад. Маҳсулоти автомобилсозҳои ўзбекистонӣ бо ин афзалиятҳояш эътибори мутахассисони ширкати бонуфузи «Меркур»-ро, ки дар фурўши автомобилҳо таҷрибаи бой дорад, ба худ кашид.

—Мо мошинҳои Ўзбекистонро рост аз завод гирифта, ба бозори Қазоқистон тақдим намуда хато накарда будаем,—мегўяд А.Хайров.—Чунки, дар моҳи аввали созмон додани корхонаи муштарак мо зиёда аз панҷоҳ мошини «ЎзДЭУавто»-ро фурўхтем. Мо аз он мамнун ҳастем, ки рўз аз рўз талаб ба ин маҳсулот меафзояд.

Ба ғайр аз ин, то айни замон дар маршрутҳои наздишаҳрии Алмати зиёда аз бист мидибусҳои «Ўзотойўл»-и заводи автомобилсозии «СамКОЧАвто»-и Самарқанд дури мусофиронро наздик мекунад.

Намояндаи Ўзбекистон—ҷонишини директори генералии корхонаи муштараки «ЎзДЭУавто» А.Олимҷонов қайд мекунад, ки дар давоми ду соли ба созмон додани корхонаи муштараки «ЎзАвтоҚазоқистон» алоқаманд, дар якҷоягӣ бо шарикони қазоқистонӣ дар ин ҷо зиёда аз дусад автомобил фурўхта шуд.

Он чиз фараҳбахш аст, ки бозори мошинҳоямон дар мамолики ҳамсоя торафт васеъ мегардад. Агар «Дамас»-ро тадбиргарону корчаллонони қазоқистониамон дастёри беминнати худ эътироф намуда бошанд, «Матиз» ба нақлиёти дўстдоштаи ҷавонон, хусусан занон табдил меёбад. «ЎзАвтоҚазоқистон» дар айни замон фаъолияташро танҳо бо фурўши мошинҳо маҳдуд кардані нест. Корхонаи муштарак инчунин ба миҷозони худ хизмати сифатноку кафолатнок мерасонад, ба онҳо қисмҳои эҳтиётии мухталифро пешбарӣ мекунад. Мо боварӣ дорем, ки маркази бузурги хизматрасонӣ ва автосалони замонавие, ки дарояндаи наздик бунёд меёбад, ин ниятҳои некро ба амал мебарорад.

Ғулом МИРЗО,
мухбири махсуси ЎзА.

«СамКОЧАВТО» ба бозори ҷаҳон

САМАРҚАНД. (Мухбири ЎзА А.ҚАРШИЕВ). Автобусҳои хурду автомошинаҳое, ки корхонаи якҷояи «СамКОЧАВТО» тайёр мекард, асосан ба Русия, Украина ва Тоҷикистон бароварда мешуд. Аз соли ҷорӣ сар карда ба сафи харидорони мошинҳои истеҳсоли «СамКОЧАВТО» Қазоқистон низ дохил гашт. Ҷумҳурияти Қазоқистон ният дорад, ки 100 автобуси корхонаи номбурдаро харид кунад.

—Аз сари сол инҷониб ба миқдори якуним миллион доллар маҳсулоти худро ба хориҷ ба фурўш баровардем,—мегўяд директори корхонаи якҷоя С.Уроқов.—Шартномаҳое, ки алҳол бастаем, имконият медиҳад, ки ин нишондиҳандаро ба 5,5 миллион доллар расонем.

Барои ҷорӣ намудани технологияи нав ба истеҳсолот соли гузашта корхонаи мо ба гирифтани сертификати байналхалқии «ISO 900» сазовор гашт. Ин барои маҳсулоти мо бисёр бозорҳои ҷаҳон кушода шуд, гуфтанӣ гап аст. Аниқтар гўем, сертификати мазкур баҳои баланд аст барои маҳсулоти мо, ки ба андозаҳои ҷаҳонӣ пурра ҷавоб дода метавонад.

Истиқлол ободам кард

Ба туфайли ба истиқлол расидани Ўзбекистон қадамҷойҳои муқаддас таъмир ва аз нав барқарор карда мешаванд. Ин гуна ҷойҳои табаррук дар сар то сари ҷумҳурият бисёранд. Аксарияти онҳо баъди аз нав барқарор гаштан ба зиёратгоҳи мардум табдил меёбанд. Яке аз ин гуна ҷойҳои муқаддас зиёратгоҳи Баҳоваддин Нақшбанди шаҳри Бухоро мебошад. Ин даргоҳро аз тамоми гўшаю канори ҷаҳон омада, зиёрат мекунанд. Тармим ва таъмири он ҳозир ҳам давом дорад. Ташкилотҳои мутасаддӣ саъй доранд, ки корҳои таъмирро ҳар чи барвақт ба анҷом расонанд. Дар ин кор идораи сохтмони асосии вилоят ҳиссаи калон мегузорад. Мутахассисон ва бинокорон он корро дар асоси графики муқаррарӣ ташкил дода, ободу зебо гардондани ин даргоҳро ба зимма гирифтаанд.

Дар сурат: *назоратчии техникии идораи бинокории вилоят* ***Т.Акрамов****, инспектори давлатии назорати лоиҳа ва сохтмон* ***М.Носиров****, ҷонишини сардори идораи бинокорӣ* ***И.Бафоев*** *ва коргузори фирмаи бинокорӣ* ***Б.Муродов*** *оиди нақшаи минбаъдаи кор маслиҳат мекунанд.*

Суратгир: З.ҚУРБОНОВА.

Набзи Тоҷикистон

Э. Раҳмонов лоиҳаро тасдиқ кард

Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмонов лоиҳаи консепсияи ягонаи иттифоқи зиддиналъамандиро, ки бо воситаи дипломатӣ ба созмони Милали Муттаҳид, Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, Созмони Ҳамкории Шанхай ва дигар иттиҳодҳои байни давлатии минтақавӣ ва тобеи минтақавӣ барои мувофиқгардонӣ ва кор карда баромадани нусхаи муштараки лоиҳа равона карда шудааст, тасдиқ намуд.

Консепсия мувофиқ гардондани фаъолияти маҷмўи қонуну қоидаҳои ҳокимиятҳои давлатӣ —иштирокдорони иттифоқи мазкурро, ки ба мубориза бо муқобили кишвараҳои истеҳсолкунандаи нашъа нигаронида шуданд, дар назар дорад.

Ҷазои қатл нисбати занон манъ гардид

Парлумони Тоҷикистон лоиҳаи қонун оид ба тағйирот ва иловаҳо ба кодекси ҷиноии ҷумҳуриятро, ки ба маънии ҷазои қатл нисбати занон дахл дорад, тасдиқ намуд. Ин хусус хизмати матбуоти парлумони Ҷумҳурияти Тоҷикистон иттилоъ дод.

Депутатҳои палатаи поёнии парлумон миқдори моддаҳоро, ки ҷазои қатлро нисбати мардон дар назар дорад, низ аз 15- то панҷ адад кам карданд. Ҷазои олӣ танҳо нисбати онҳое, ки ҷиноятҳои вазнин содир карданд, боқӣ монд. Ба ин гурўҳи ҷиноятҳо хиёнат ба давлат, терроризм, хариду фурўши нашъа ба андозаи зиёд, таҷовуз ба номус бо оқибатҳои вазнин дохил мешаванд.

Муттаҳид шуданд

Дар байни Оҷонсии оид ба назорати нашъаи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хизмати Амнияти Украина дар бобати фаъолияти якҷоя дар мубориза ба муқобили хариду ғайриқонунии маводи нашъаовари мухаддир ба имзо расид. Чунон ки аз Оҷонсии мазкур иттилоъ доданд директори Оҷонсия Рустам Назаров, ҳангоми ба Украина сафар намуданаш бо раиси Хизмати Амнияти Украина, генерали артиш Вачелов Радченко вохўрдааст.

Дар анҷоми вохўриҳо тарафайн ба шартномае имзо гузоштаанд, ки муборизаи муштараки таъҷилиро ба муқобили фаъолияти синдикатҳои хариду фурўши нашъа ба роҳ мегузорад.

Дастгир шуд

Кормандони мақомоти махсуси Русия дар Маскав собиқ вазири корҳои дохилии Тоҷикистон Ёқуб Салимовро, ки кофтукови байналхалқии ў аз ҷониби мақомоти ҳуқуқтартиботи ҷумҳурӣ эълон шуда буд, дастгир намуданд. Аз ин хусус Прокуратураи генералии ҷумҳурӣ хабар дод. Дар он қайд мегардад, ки «ин амал бинобар хоҳиши ҷониби Тоҷикистон» ба вуқўъ пайвастааст. Намояндаи прокуратура аз гузориши муфассал сар тофта, фақат ҳаминро ифроз дошт, ки «нисбати Салимов гоҳобна парвандаи ҷиноӣ кушода шудааст».

Вай ба хиёнат нисбати давлат, кўшиши барои табаддулоти яроқнок, дуздии одамон ва куштори солҳои 1996—1997 айбдор карда мешавад.

Ҳоли ҳозир муовини Прокурори генералии Тоҷикистон Азизмат Иномов дар Маскав мебошад ва бо мақомоти ҳуқуқтартиботи Русия аз хусуси ба Тоҷикистон баргардондани Ё. Салимов гуфтушунид дорад.

Лагери хайрияи бачагона

Лагери табобатие, ки барои фарзандони оилаҳои аз обхезӣ зарардида дар як гўшаи хушманзари ноҳияи Панҷакент кушода шудааст, навбати дуюми истироҳаткунандагонро қабул кард. Лагер бо ташаббуси ҳукумати ноҳия ва кумаки Иттиҳоди ҷамъиятии «Вашгармонӣ» ташкил ёфта, ба он 40 нафар фарзанди ятим ва бесаробон ҷой ёфт. Вазорати вазъиятҳои фавқулодда пуштбонии онро бар дўш гирифт. Дар ин ҷо кулли шароит барои истироҳати хуби бачагон омода гардидааст, онҳо рўзе чор бор хўрок мехўранд.

Ҷоизаи омурзиши беҳтарин

Театри мусиқӣ —мазҳакавии ба номи Камоли Хуҷандии вилояти Суғд барандаи ҷоизаи озмуни байналхалқии «АРТ-ОРДО» гардид, ки дар Бишкек ба вуқўъ пайваст. Ҳунармандони театр, ки намоишномаи «Омурзиш»-ро коргардони шинохта Барзу Абдураззоқов ба бинандагон пешкаш намуданд, соҳиби ҷоизаи «Барои беҳтарин таҷассуми қисмати бонувон» гардиданд. Дар озмун ҷамоаҳои театрии Қирғизистон, Ўзбекистон, Русия ва Тоҷикистон иштирок карданд.

ОИ «Туркистон-пресс»
ва «Варорўд»

Ҳамкории мустаҳкам

ТОШКАНД. (Мухбири ЎзА Элбек Холиқов). Чор сол қабл аз ин дар Ўзбекистон намояндагии оҷонсии байналхалқии ҳамкории Ҷопон JICA кушода шуда буд. Ин намояндагӣ бо Ўзбекистон аз соли 1993 инҷониб ҳамкорӣ дорад,гуфт сардори JICA хонум Кае Янагисава.—Фаъолияти мо асосан ба мустаҳкам намудани зарфияти интеллектуалии Ўзбекистон нигаронда шудааст. Соддатар карда гўем, мо ба аҳамияти ҳамкорӣ дар роҳи ба амал баровардани Барномаи миллии тайёр намудани кадрҳо эътибори калон медиҳем. Зеро барномаи мазкур ба инкишофи минбаъдаи мамлакати шумо мусоидат хоҳад кард. Ҳамкории мо асосан аз бозомўзии мутахассисони Ўзбекистон дар Ҷопон, инчунин гузарондани тренингҳои таълимӣ дар Ўзбекистон бо иштироки намояндагони машҳури илму фани Ҷопон иборат аст.

То ҳол беш аз 500 нафар мутахассисони соҳаи иқтисодиёти бозаргонӣ, менеҷмент, макроиқтисодиёт, сиёсати андоз, ҳифзи муҳити атроф, нақлиёт, тиббиёт ва инкишофи минтақавӣ дар Ҷопон бозомўзӣ карда баргаштанд. Бояд таъкид кард, ки ташрифи расмии Президенти Ўзбекистон Ислом Каримов соли 2002 ба Ҷопон саҳифаи нави таърихи инкишофи ҳамкории байни Ўзбекистону Ҷопонро кушода, наздикшавии халқҳои ҳар ду мамлакатро таъмин кард. Аз ин рў метавон гуфт, ки ҳамкории JICA минбаъд низ мустаҳкам мегардад. Зеро мақсади асосии вай мусоидат кардан ба рушду камоли тараққиёт мебошад.

Савдогарӣ ҳам ҳунар аст

Савдогарӣ ҳунар аст, лекин ҳаромкориву фиребро намепазирад,— мегўяд сарвари ҷамъияти ҳиссадорони «Тирмиз фаравон» Самиев Ўктам Басирович.

Шиноснома: Самиев Ўктам Басирович соли 1955 дар шаҳри Самарқанди бостонӣ таваллуд ёфтааст. Маълумоташ олӣ, иқтисодчӣ. Соли 1977 Донишгоҳи кооперативии шаҳри Самарқандро хатм кардааст. Фаъолияти кориашро аз соли 1972 чун ёрдамчии иқтисодчӣ оғоз намуд. Дар муассисаи савдои шаҳри Тирмиз, муовини директор ва сардори ин корхона буд. Аз соли 1993 дар ҷамъияти ҳиссадорони «Тирмиз фаравон» вазифаи сарвариро дар ўҳда дорад. Соҳиби се фарзанд. Ду писару як духтар дорад. Ў мухлиси рўзномаи «Овози тоҷик» аст.

Савол: Ўктам Басирович! Чаро солҳои охир маданияту хизматрасонии кормандони савдо хеле паст шуд. Нуқтаи назари шумо оиди ин проблемаҳо чӣ гуна аст?

Ҷавоб: Савдогарӣ низ ҳунар аст. На ҳама дар ин кору касб заҳмат кашида, соҳибобрў гашта метавонанд. Дар кори савдо одамони соҳиби ахлоқи ҳамида, маданияту одоби баланд кор карда метавонанд. Солҳои пеш савдо давлатӣ буд. Яъне дар мо рақобати моликияти шахсӣ дида намешуд. Ҳоло ки роҳу равиши давлати мо хеле дигар шудааст, рақобати моликият хеле ривоҷ ёфт. Дар давраи гузариш ҳар кас то тавонист, мардумро фиреб дод. Хушбахтона ҳоло ин тарзи хизматрасониро мардум намеписандад. Нуқтаи савдое, ки тарзи маданияту одоби хизматрасонӣ вуҷуд надорад, он нуқта хоҳу нохоҳ рў ба касодӣ меорад.

Савол:—Ўктамака, чаро нархи навои бозор нисбати нархи давлатӣ арзон аст? Пас чӣ гуна метавонад харидор моли дилхоҳи худро аз мағозаҳои давлат ҷўяд? Баҳриислоҳи ин камбудиҳо чӣ корҳоро ба сомон мебояд расонд?

Ҷавоб: Дуруст таъкид намудед. Нархи молҳои мағозаи мо нисбати бозор қимат аст. Ҳоло чунин тафовутҳо дар ҷамъияти савдои «Тирмиз фаравон» низ мавҷуд аст. Барои бартараф намудани ин камбудиҳо мо чораву тадбирҳо андешида истодаем. Агар мо чунин камбудиҳоро бартараф насозем, ба касодӣ дучор хоҳем гашт.

Мо ҳар моҳ ба мардум беш аз 30 миллион сўмина мол мефурўшем. Дар ноҳияи Шеробод ва Сариосиё дўконҳо дорем. Бояд хотирнишон сохт, ки мо ҳар сол аз банк қарз гирифта кори савдоро ривоҷ медиҳем. Имсол боз 30 миллион қарз гирифта фоизҳои онро дар вақташ супорида истодаем.

Савол:—Ўктамака, аз имкониятҳои дохилии корхонаатон чӣ хел истифода мебаред?

Ҷавоб: Агар ҳар як ташкилот аз имкониятҳои дохилии хеш истифода накунад, хоҳу нохоҳ кори он пеш намеравад. Мо чандин сеххҳои нонпазӣ дорем. Аз 167 тонна орд нонҳои гуногун ва макарон бароварда мешавад. Бо ҳамкории савдогарони Россия

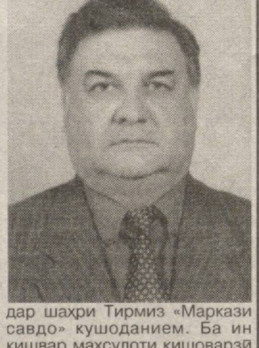

дар шаҳри Тирмиз «Маркази савдо» кушоданием. Ба ин кишвар маҳсулоти кишоварзӣ фиристода аз он ҷо маҳсулоти барои мардум зарур бударо оварда онро ба фурўш мемонем. Ҳоло баҳри ташкили чунин марказ як қатор корҳоро анҷом додем ва умед аст, ки ин кори хайр рўзҳои наздик ҷомаи амал хоҳад пўшид.

—Ўктам Басирович! Ба худатон маълум аст, ки ҳоло дар ҳама ташкилоту муассисаҳо додани музди коргарон муаммоест сахту сангин. Дар ҷамоаи шумо ин проблема чӣ гуна ҳаллу фасл мегардад?

—Дуруст қайд кардед. Ин муаммо ба ростӣ дар корхонаи мо низ ба амал меояд. Дар мо 30 нафар коргарон кор мекунанд. Гоҳо ба сабаби дар банк нарасидани пул мо наметавонем музди коргаронро сари вақт бидиҳем. Чанд муддат боз ин мушкилӣ моро азоб медиҳад. Вале роҳҳои ҳалли онро пайдо мекунем. Дар давоми сол ба коргарон мукофотпулиҳо медиҳем, ҳангоми ба рухсатӣ баромадан, ё барқарор намудани саломатиашон ба истироҳатгоҳҳо мефиристем. Бояд қайд кард, ки корхонаи мо ҷамъияти ҳиссадорон ба ҳисоб меравад.

Ҳар сол коргарон дивидентӣ худро сари вақт мегиранд.

—Ўктамака бароятон барори кор ва комёбиҳо орзу дорем. Умед дорем, ки ҷамоаи шумо чун солҳои пешин рўзномаи «Овози тоҷик»-ро ҳамаҷониба дастгиру мададгор мегардад.

Мусоҳиб
Нуралии РАҶАБ,
паёмнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

Санъати заргарии Хоразм

ТОШКАНД. (Мухбири ЎзА Н.Усмонова). Дар маркази санъати муосири академияи бадеии Ўзбекистон намоишгоҳи «Санъати заргарии Хоразм» кушода шуд. Амали заргарии Хоразм шакли ғайриоддӣ дошта, аз ҷиҳати ҳалли композитсионӣ, додани нақшу нигор, оро ва коркарди деталҳо аз дигарон фарқ карда меистад.

Чун дигар мактабҳо—мактаби заргарии Хоразм ҳам дар ҳамкорӣ бо дигар марказу мактабҳо инкишоф меёбад. Дар айни вақт мактаби санъати заргарии Хоразм аз бисёр ҷиҳат ба санъати заргарии Қароқалпоқистон шабоҳат дорад. Шаклу сохт, ашёҳои заргарӣ, шукўҳи, ки хоси мактаби санъати Хоразм мебошад, ба мактаби санъати заргарии Қароқалпоқистон наздик аст.

Ба намоишгоҳ қариб сад экспонат аз коллексияи Музейи давлатии таърихии Ўзбекистон ва Дирексияи намоишгоҳҳои бадеӣ гузошта шудааст.

Эстрадаи муосир ва мо

Рўзи душанбеи соли равон дар толори маҷлисҳои бинои «Маънавият ва маърифти ҷумҳурият»-и доир ба мавзўъи «Эстрадаи муосир: бурд ва бохтҳои он» бо иштироки намояндагони расонаҳои ахбори оммавӣ, кормандони масъули радио, телевизион, ситораҳои эстрадаи ўзбек, олимон,шоирон, оҳангсозон ва санъатшиносон сўҳбати мизи мудаввар баргузор гардид.

Раиси маркази «Маънавият ва маърифат»-и ҷумҳурият Куддус Аъзам нишастро бо чунин суханон оғоз намуд:

—Рўшан аст, ки вақтҳои охир дар матбуоти мо аз бурду бохти эстрадаи муосир, бахусус, аз харобии мазмуну маънии сурудҳои ин навъи санъат мақолаҳо эълон мешаванд. Он ҳама баромадҳо бамавриданд. Ҳарчанд суруду мусиқаҳои ҷаззоб дар ин жанр ба миён меоянд, вале наметавон ҳамаи онҳоро дар як поя пазируфт. Мо ба он мақсад ҷамъ омадаем, ки пиромуни ин муаммо ошкоро ва рўйрост сухан кунем. Бошад, ки мулоҳиза ва пешниҳодҳо ба эътибор гирифта шаванд.

Сипас раис бо лутф риштаи суханро ба яке аз ситораҳои санъати эстрадаи ўзбек Фаррух Зокиров дод.

Номбурда дар бораи бисёр ҷиҳатҳои мубрами соҳа ҳарф зад. Аз ҷумла, гуфт:

—Аз овони наврасӣ дар соҳаи эстрада хизмат мекунам. Пештар эътибор ба жанри мо кам буд. Пас аз андешида шудани чанд тадбир аз ҷониби Президентамон ин соҳа рушд кард. Овозхонҳои нав ба нав пайдо шуданд. Ҷавонон дар ҷустуҷўянд, сўи қуллаи мақсад бо роҳҳои гуногун пеш мераванд. Табиист, ки гоҳо раҳгум мезананд. Ба онҳо роҳ нишон додан вазифаи устодони соҳа аст. Бе заминаи тайёрии пухта суруди нав гуфтан амрест маҳол. Ҳар гуна ҳунар бояд аз дарёи анъаноти миллӣ маншаъ гирад. Вале дар ҷавонони мо кўшиши ҳарчи бештар ба саҳна баромадан ва бо як ду суруд худро нишон додан қавист. Дар байни устодиву шогирдӣ фосила ба назар мерасад. Биёед, сари мулоқотро сўи масъалаҳои ташкилӣ гардонем. Одатан ба санъаткори беҳтарин унвони «Артисти шоистаи Ўзбекистон» дода мешавад. Дар соҳаи эстрада ба даст овардани чунин унвон осон набояд бошад. Ташкилоте ё созмони ҳунарие бояд ба ин ё он ҳунарвар тавсия диҳад. Чи гуна метавон бе ҳуҷҷату далел ба санъаткоре чунин унвон дод.

«Ялла» 33-сола мешавад. Вале, бовар кунед, омодагирӣ ба барномаҳои консертии он осон нест. Яъне тозагӣ маҳсули ранҷ аст.

Ҷонишини раиси Иттиҳоди нависандагони Ўзбекистон Минҳоҷиддин Мирзо аз урёнии мазмуни сурудҳои сарояндагони ҷавон ҳарф зад. Гуфт, ки назокату латофати миллӣ аз сурудҳо рафтан дорад. Чанд порае, ки аз хониши овозхонони ҷавон ва ҳатто хонандагони варзида ба тариқи мисол овард, гувоҳӣ медоданд, ки дар сурудҳо маънӣ бо ҳар ду по мелангад. Шояд ташкили садҳо Шўрои бадеӣ кори мураккабе нест. Вале ку натиҷа? Шумо гумон мекунед, ки чунин сурудҳои дилбеҳузуркунанда аз назари Шўрои бадеие нагузаштаанд?

Дар музейи Давлатии шаҳри Самарқанд чашмам ба нае афтод, ки 5 ҳазор сол дорад. Най гувоҳи чист? Далели он аст, ки санъати сарояндагӣ ва навозандагии мо хеле қадима аст. Пас мо чаро ба чунин ҳол афтодем?

Профессор Низомиддин Маҳмудов— ҷонишини раиси радио ва телевизиони Ўзбекистон доир ба маънавият ва маърифат гўшрас намуд:

—Классика—асос, эстрада девор аст. Деворро ба асос набояд муқобил гузошт. Агар санъаткор рўҳи суханро эҳсос накунад, аз сурудаш дар навбати аввал худаш ҳаловат набарад, ба дигарон ҳаловат бахшида наметавонад.

Ҳаким Конфутсий гуфта будааст: Суруди ин ё он миллатеро пеши ман овар, ман ба ту чӣ хел идора кардани он халқро меомўзам. Ин сухани ҳаким ба дўши мо бори масъулият дар назди ҳунари сарояндагӣ бор мекунад. Ҳанўз дар аҳди Навоӣ ба санъати хонандагон баҳо медоданд. Ёд дорем, нависандаи бузург Абдулло Қаҳҳор моро ба мо менамуд. Имрўз сурудҳое ба гўш мерасанд, ки матни дилкаш ва оҳанги ҷаззоб доранд. Вале кам аст гўяндагони ин гуна сурудҳо. Гоҳо суруде бамаънӣ пероҳани оҳанги номатлуб дар бар мекунад, ё баръакс. Яке бо даъвои шоирӣ мегардад, шеъраш дар матбуот рўи чопро намебинад ва дунболи он меравад, ки ҳофизе шеъри беъмании ўро ба самъи мардум расонад. Ва ё баръакс сарояндаи камсаликае шеъри бамаънии як шоири бузургро ба дебои мусиқии хароб мепечонад. Шеър ифодагари олами ботинии инсон аст. Гоҳо мебинед, ки сароянада зан асту шеъри шоири мардро, ё билъакс сароянда мард асту шеъри шоираеро ба самъи шунавандагон мерасонад. Ҳиссиёти ду ҷинс ба ҳам мեомезад ва суруд бештар ба гўшҳо мерасад, ки ба дил. Аз ин рў, клипҳо низ баъзан ба мазмуни сухан мувофиқат намекунанд. Рўҳи суханро идрок нанамуда суруду оҳанг сохта намешавад. Пешниҳод доштам, ки дар назди Консерватория таълими фанҳои забон ва адабиёт низ ба роҳ монда шавад.

Ситораи санъати ўзбек Юлдуз Усмонова аз ҷумла изҳор намуд:

—Ҷанги ин муаммо дар кўчаҳои баҳс бисёр бардошта мешавад, вале обаш мезананду паст мекунанд. Имрўз дар толори маҷлисҳои бинои «Маънавият ва маърифат»-и ҷумҳурият бо иштироки кормандони телевизион ва мутахассисони соҳа баррасӣ гардидани ин масъалаи доғ маро хушҳол сохт ва дар дилам шарораҳои умед афрўхт. На ҳунарнамоӣ, балкӣ худнамоии сарояндагон боло рафтааст. Шеърҳои аз нигоҳи маънӣ хароб рўз ба рўз бештар реша медавонанд. Суруди миллӣ бояд гуфт, ончунон суруде ки реша ба анъаноти сарояндагии қадимамон дорад. Бояд дасти дарк ба набзи ҳаёт бурд. Мисли Умари Хайём, ки шоири зиндагишиносе будааст. Ганҷ дигар, ҳунар дигар аст. Наметавон санъатро бо тарозуи пул баркашид. Дарвозаи санъатро бояд якто кунем, на ба мисли дарвозаи бозор чаҳорто. Санъат аз бисёрии «санъаткорон» хор шуд. Бояд мулоҳизаҳоямонро расман ба боло пешниҳод намоем.

Шоир Хуршед Даврон диққати ҳозиронро ба масъалаҳои умда ҷалб намуд. Гуфт, ки дар атрофи санъати сарояндагӣ дар ҳамаи асру замонҳо изҳори ақида шудааст. Ва дар оянда низ баҳсҳо хоҳанд орост. Телевизион оинаест, ки башараи моро нишон медиҳад. Бояд шўроҳои бадеӣ масъул бошанд. Гоҳо мешавад ки чанд суруди туркию форсиро ба самъи мардум расонда унвон мегиранд. Дар ҳама соҳаҳо аҳвол чунин аст. Телевизион ва иттиҳодияи «Ўзбекнаво» бояд масъулиятро ҳис кунанд. Балки нашри китобҳои махсуси шеъру оҳанг ба нуқсонҳо хотима мегузоранд. Беистеъдодон зуд ваҳдат мекунанд ва забонякуниҳои онҳо пеши роҳи ҳунармандони асил монеъаҳо мегузорад.

Раиси Иттиҳодияи оҳангсозон Рустам Абдуллоев, ситораҳои эстрадаи муосир Насиба Абдуллоева, Мавлуда Асалхўҷаева, раиси иттиҳодияи «Ўзбекнаво» Анвар Ҷабборов, шоир Маҳмуд Тоҳир ба ин мавзўъ аз даричаи нигоҳи худ нигаристанд ва паи беҳбуди кор фикру мулоҳизаҳои муфид баён намуданд. Аксарият бар он буданд, ки дар соҳаи эстрада тақлид ба сарояндагони хориҷаи дуру наздик авҷ гирифтааст. Овозхонони ҷавон дар қабои мусиқаи хориҷа сурудҳои худиро ба мардум пешниҳод менамоянд. Бояд ба асли худ баргардем.

Модари баҳси солим бешубҳа, тифле ба дунё хоҳад овард, ки метавон ўро Ҳақиқат ё Комил номид. Яъне баҳс роҳест сўи манзили ҳақиқат ва камолоти инсону ҷомеа. Сўҳбати онрўза перомуни мавзўи «Эстрадаи муосир» баҳси солиме буд. Дар андешаи онем, ки паи барҳам задани нуқсонҳои соҳаи мазкур, таконе мегардад.

Абдулло СУБҲОНОВ,
мухбири махсуси рўзномаи «Овози тоҷик».

Ахлоқ

Танқид ва худтанқидкунӣ

Дар назари аввал «танқид» вожаи «одилу беозорест», вале он дар таърихи мавҷудияти худ тобишҳои мухталифро ба худ гирифтааст, ки он ба сохти ҷамъиятҳои таърихии инсоният сахт марбут аст.

Агар гӯем, ки афкори танқидӣ дар ибтидо (ҷамоаи ибтидоӣ) аз ифодаи нуқтаи назари маслиҳатомез ва тарбиявии беғаразона иборат буд, хато нахоҳем кард. Танқид танҳо баъди пайдоиши синфҳои иҷтимоӣ, манфиатҳои табақавӣ ва мафкураҳои мухталиф ҳамчун воситаи муборизаи ақидаҳову ҷаҳонбинӣ маънои васеътарро соҳиб гардид. Зеро маншаи асосии танқид тазодҳои иҷтимоӣ ба ҳисоб меравад, яъне зарурати танқид аз ниҳоди диалектикии тазодҳо байни талабот ва имкониятҳои қонеъ гардонидани онҳо, муборизаи наву кӯҳна ва хатоҳои фардӣ (субективӣ) бармеояд, ки дар раванди инкишофи ҷомеъа рӯй медиҳанд.

Танқиди иллатҳои иҷтимоӣ, аз қабили нобаробарӣ, зулму тааддӣ, авомфиребии табақаҳои ҳукмрон, хуруфот ва бидъат мазмуну мундариҷаи осори шоирон, мутафаккирон, олимону равшанфикрони зиёди ниёкони моро ташкил медиҳад.

Танқид бинобар дархӯри табақаҳои синфи ҳукмрон набуданаш ба инобат гирифта намешуд ва мунаққидон сазовори таҳдиду таъқибот мегардиданд.

Мавқеъ ва таъсири танқид дар асри XIX ва XX, вақте ки дар гӯшаву канори ҷаҳон ҳизбҳои дорои мафкураи хосе пайдо шуданд, баланд ва пурқудрат гардид. Онҳо барои васеъ паҳн кардани ақидаву дастурҳои худ ҳамдигарро бераҳмона танқид мекарданд. Кор ба дараҷаи таҳқиру дашном низ мерасид.

Ва ҳамин муборизаи дуру дароз буд, ки яке аз ин гуна ҳизбҳо (ҳизби коммунистӣ) ба сари ҳокимият омаду танқид ба силоҳи хунин мубаддал гардид.

Ин ҳизб дар роҳи барқарор намудани ҳокимияти худ ва барпо намудани давлати «типи нав» аз ҳеҷ гуна зулму ситам, таъқибу таъбидкунӣ рӯй нагардонд. Вале ба танқид ҷомаи нав пӯшонда, эълон намуд, ки «таъқиб барои танқид манъ карда мешавад».

Бо вуҷуди ин дар бораи танқид ва худтанқидкунӣ қарорҳои махсус қабул намуда, онро ба дараҷаи сиёсати ҳизбӣ ва давлатӣ бардошта, ба тамоми дунё ҷор меандохт, ки дар мо ошкорбаёнӣ ҳукмфармост.

Кор ба дараҷае расид, ки ба танқиди бераҳмонаи душманони худ қонеъ нагардида, онҳоро ё ҷисман маҳв намуд ё ватангадо кард. Афкори танқидии онҳоро ба назари эътибор нагирифт. Мардум аз танқид кардани шахсони мансабдору роҳбарони ҳизбӣ метарсиданд, чунки танқид кардани онҳо маънои танқид кардани сохти давлат ва паст шудани нуфузи ҳизбро дошт.

Баъдтар ба хотири демократия, фақат ба хотири худнамоӣ, танқид ва худтанқидкунӣ ба ҳукми анъана дароварда шуд. Дар маҷлисҳо ва гирдиҳамоиҳо аз камбудиҳои ҳаётӣ ҳарф мезаданд, «танқид» мекарданд. Баъзан баъди ҷаласаҳо мегуфтанд: «Дар рӯҳияи танқид ва худтанқидкунӣ гузашт» ё «танқид кам шуд». Ин танҳо ба хотири қарори ҳизбу ҳукумат буд. Ин гуна танқидҳои подарҳаво таъсире надошт, танқидшудагон ба мунаққидон бӯсобӯсӣ мекарданду халқи авом бо даҳони боз аз «озодии танқид» фахр мекард.

Танқид дар ҳама ҷабҳаҳои ҳаёти иҷтимоӣ, сиёсӣ, истеҳсолӣ, мафкуравӣ, маданӣ, маишӣ, роҳбарии давлатӣ ҷой дошта метавонад. Ду шакли танқид: 1) ҳамчун омили мубориза ба муқобили душманони сохти нав; 2) ҳамчун омили ёрӣ барои бартараф кардани камбудиҳои дохили ҷамъиятро таъкид бояд кард.

Дар ҳаёти иҷтимоии Ӯзбекистони соҳибистиқлол низ ин ду шакли танқид мушоҳида мешавад. Дар зарфи қариб дувоздаҳ соли истиқлолияти халқи Ӯзбекистон бо роҳбарии Президент чӣ гуна бояд ранг доштани шакли аввалини танқидро намоиш дод. Ба душманони сохти нави давлатдорӣ— давлати демократии ҳуқуқбунёд, дар асоси далелҳои аниқи иҷрошаванда, таклифҳои асосноку боэътимод ва билохира, бо корҳои амалии оламшумул, ки шарти асосии танқид аст, беҳуда будани кӯшишу ифроткориҳои онҳоро исбот намуд.

Фармони Президенти Ӯзбекистон «Дар бораи аз ҷурми ҷиноӣ озод кардани шаҳрвандони Ӯзбекистон, ки ба ҳайати гурӯҳҳои террористон иштибоҳан ҳамроҳ шудаанд» нишони олии сиёсат инсонпарваронаест, ки муносибати ба танқид доштаи сарвари давлат ва сохти демократиро намоиш дод. Зеро онҳо низ нисбати сохти нави пешгирифтаи Ӯзбекистон ақидаҳои танқидӣ дошта буданд.

Чӣ гуна пурҳикмат будани суханони Президент: «Алайҳи мафкура фақат бо мафкура,..алайҳи ҷаҳолат фақат бо маърифат мубориза мебарем»-ро бояд таъкид намуд. Ин гуна муносибат танҳо дар давлати ҳақиқатан демокративу шаҳрвандӣ вуҷуд дошта метавонад.

Акнун вақти он расидааст, ки дар ҳаёти иҷтимоӣ, сиёсӣ ва иқтисодии Ӯзбекистон ба шакли дуввуми танқид эътибори ҷиддӣ дода шавад. Дар ин хусус Президент дар ҳар баромаду воҳӯриҳо дар Олий Маҷлис ва иҷлосияи Шӯрои намояндагони халқи вилоятҳо ибрози ақида намуда, бо сӯзу гудоз, «хуни ҷигар хӯрда» камбудиҳоро танқид мекунад, роҳбаронро баҳри бартараф намудани онҳо раҳнамун месозад. Вале, садҳо афсӯс, ки роҳбарони ҳанӯз аз бемории солҳои «ошкорбаёнӣ» халоснашудаву ба танқиди мавсимӣ ва анъанавӣ одаткарда аз паи кор шудан намехоҳанд, лоқайдиву бепарвоӣ зоҳир менамоянд. Намунаи олии танқиди холисона, ҷонсӯзона ва асоснокро дар баромадҳои Президент дар иҷлосияи ғайринавбатии Шӯрои намояндагони халқи вилоятҳои Қашқадарё (с 2000) ва Сурхондарё (с 2002), инчунин дар ҷаласаи дар Девони Вазирон баргузоргардида (с 2003) дида метавонем. Мазмун ва моҳияти танқидро дар заминаи ҳаётӣ чунин бояд шарҳ дод.

Шахси танқидшуда кист? Магар ӯро бо «задашуда, сиёҳкардашуда» гуфта, аз вазифа озод кардан бурд мекунем? Шахси танқидшударо бо ибораи «обутобёфтаву тобоваранда, аз таҷрибаи ҳаётӣ гузашта» ҳам ифода кардан мумкин-ку!? Камбудии онҳоро гӯшрас намудану аз нав тарбия кардан магар ба манфиати кор нест? То ба дараҷаи иваз намудани кадрҳои роҳбарикунанда омада расидани вазъият имкониятҳои васеи огоҳсозӣ, хабардиҳӣ, тарбиякунӣ ва ислоҳсозӣ магар мавҷуд нест?! Ҳаст. Ин муносибат ба танқид мебошад, ки бояд дар маҳалҳо, дар зинаҳои поёнии идоракунӣ ба амал бароварда шавад. Чашми халқ ҳамабин асту аз камбудиву норасоиҳои ҳаёт сари вақт огоҳ мегардад. Вале бинобар лоқайдиву бепарвоии худ ва нописандии роҳбар аз ошкор намудани он худдорӣ мекунад. Дар натиҷа камбудии хурдакаки сари вақт пайхаснашудаву ислоҳнагаштаи маҳаллӣ «газак» гирифта, то ба дахолаткунии сарвари давлат рафта мерасад.

Дар айни вақт тарзу услуби ошкор намудани зиддиятҳои дохилии инкишофи ҷамъиятӣ, яке аз қоидаи умдаи фаъолияти дигаргунсозандаи тамоми халқ, яке аз қувваҳои муҳаррикаи тараққиёти ҷамъияти демократии шаҳрвандӣ будани танқидро ба мадди аввал баровардан, танқиди беғаразӣ аз манфиати шахсӣ ориву ба беҳбудии зиндагӣ дархӯрро ба роҳ мондан вазифаи таъхирнопазир ба ҳисоб меравад. Зеро дар Ӯзбекистони соҳибистиқлол ба ин гуна танқид шароит ва заминаи сиёсӣ фароҳам оварда шудааст ва бо Қонун мустаҳкам гардидааст: «Дар Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ҳаёти иҷтимоӣ дар асоси институтҳои сиёсӣ, мафкура ва ақидаҳои мухталиф ривоҷ меёбад. Ҳеҷ гуна мафкура ба сифати мафкураи давлатӣ пойдор шуданаш мумкин нест« (Қонуни Асосӣ, м.12).

Аз ин рӯ барои сари вақт ошкор намудану ислоҳ кардани камбудиҳову нуқсонҳои ҳаётӣ, ки бештар дар натиҷаи бепарвоӣ ва лоқайдии роҳбарон ба вуҷуд меояд, ба танқиди беғаразона, маслиҳатомез ва лозим ояд, тезу тунд одат бояд кард. Дар ин иқдом мавқеи воситаҳои ахбори умум хеле калон буда, аз журналистон, мухбирони ҷамоатӣ ва ҳамаи шаҳрвандон фаъолнокӣ, таҳлилкорӣ ва муҳимаш нотарсиву истодагариро тақозо мекунад. Аммо набояд аз пашша фил созем, ба манфиати шахсӣ «сиёҳ»-ро «сафед»-у «сафед»-ро «сиёҳ» бигӯем!

Равшани МӮЪМИН,
ноҳияи Сӯх.

Садо аз мозӣ

Вақте таърих ба забон меояд...

Дар ҳузури университети давлатии Тирмиз бо номи «Дар ҷустуҷӯи ёдгориҳои нодир» экспедитсия созмон ёфтааст. Ба он академик Бекмурод Қодиров сарварӣ менамояд. Ба наздикӣ аъзоёни экспедитсия дар деҳаи Кампиртеппа, ки воқеъ дар домани кӯҳи Кӯҳитанги ноҳияи Шеробод мебошад, ба хазинаи маънавии бузурги қадимае дучор омаданд.

Маълум гашт, ки ин хазинаи маънавӣ ба маърифатпарвар Эгамбердӣ Бекмуҳаммадзода тааллуқ дорад. Мирзо Эгамбердӣ Бекмуҳаммадзода соли 1924 дар гарнизони ҳарбии Шеробод таъбид ва парронда шудааст. Ӯ худ зиёӣ буда, бо забонҳои арабӣ, форсӣ, юнонӣ, русӣ, тоҷикӣ ва ҳиндӣ адабиётҳои зиёдро мутолиа мекард. Аз вай китобхонаи бое ба мерос мондааст. Ин китобҳо аз ҷониби писараш Муҳаммад Исо Махсум дар ғорҳо ва қабристонҳо нигоҳдорӣ мешуданд.

Мавриди эътибор аст, ки ин дастнависҳои нодир ба асрҳои IX—XII мансуб буда, барои фанни мо навигарӣ ва бозёфти муҳиманд. Ин асарҳои бебаҳо, ки доираи фанҳои астраномия ё ҳуқуқшиносӣ, педагогика, психология, иқтисодиёт, молия ва ғайраҳо мебошанд, дар фарогирии ин соҳаҳо манбаи басо арзишноканд.

Китобҳо хеле зиёданд. Тоза ва озодагии беш аз 30- тои онҳо касро ба ҳайрат меандозад.

Бозёфт таърихи қадимаи маънавию маърифӣ доштани диёри моро дигарбора собит сохта, бовариро ба ҷамоаи экспедитсияи илмии «Дар ҷустуҷӯи ёдгориҳои нодир» боз ҳам афзун мегардонад.

***Дар сурат:** (аз чап) номзади фанҳои филологӣ, дотсент **Шариф Ёқубов**, роҳбари экспедитсияи илмии «Дар ҷустуҷӯи ёдгориҳои нодир», академик **Бекмурод Қодиров**, зиёии деҳаи Кампиртеппа **Эргаш Ҳушмонов** ва оне, ки дастхатҳоро то алвақт маҳфуз медошт **Раҳимбердӣ Норқувватов** дар назди масҷид дастнависҳоро аз назар мегузаронанд.*

Муаллифи матн ва сурат,
Искандар ХӮҶАЕВ (ӮзА).

Эҳёи корвонсаройҳо

Донишкадаи тадқиқоти Осиёи Марказии Франсия ташаббускори барқарор ва тармим намудани баъзе корвонсаройҳои Бухоро шуд. Дар оғози асри XX дар шаҳр беш аз 30 корвонсарой барои савдогарони хориҷӣ мавҷуд буда, дар онҳо савдои яклухтфурӯшии молҳои аз тамоми мамлакатҳо оварда шуда ба амал меомад. Мутаассифона онҳо солҳои ҳукмронии Шӯроҳо вайрону валангор гаштанд. Қисме аз онҳо то имрӯз ҳамчун вайронаҳо ба чашм мерасанд.

Дар давраи аввал ширкати франсавии «AJS Lnternational», ки ҳомии асосӣ мебошад, корҳои тадқиқотӣ ва таъмири иншоотҳои корвонсаройҳоро ба анҷом расонданист. Сипас корҳои ба лоиҳагирии ҳамчун базаи музеи Роҳи бузурги абрешим истифода бурдани корвонсаройҳо оғоз меёбад. Бо ҳамин онҳо дар як қатор мамлакатҳо бо экспозитсияи худ иштирок карда метавонанд.

Алҳол дар қисми шаҳри қадима, ки дар он ҷо қисми асосии корвонсаройҳо ҷойгир шуда буданд, корҳои ҳафриётӣ идома дорад.

— Корҳои археологӣ дар қисми қадимаи Бухоро, дар шафати ёдгориҳои таърихии «Мағоки атторӣ», ки он аз намунаҳои тамаддуни давраи ибтидои ислом мебошад, гузаронда мешавад,— мегӯяд роҳбари ҳафриёти таърихӣ Елизавета Некрасова — муаллифи беш аз 60 кори илмӣ. Солҳои охир ӯ дар Франсия, Олмон, Россия корҳои илмиашро ба чоп расондааст. Инҳо тадқиқоти «Бозорҳои Бухоро дар асрҳои XYI-XX», «Маҷмӯи Саррофон», «Чашмаи Айюб», «Реҷаҳои Бухоро барои 300 сол», инчунин силсилаи мақолаҳо дар маҷаллаи илмии ҳарсолаи Россия «Маданияти ислом дар территорияи империяи собиқи Россия» мебошанд.

Тавре ки Е.Некрасова қайд кард, дар Бухоро дар нимаи асри XIX маҷмӯе сохта шуда будааст, ки дар он корвонсаройи «Фатхуллоҷон», «Аёз», «Мулло Салим Аълам», «Тамокуфурӯшон» амал мекарданд. Солҳои 40-50-ум онҳо ҳамчун хонаҳои коммуналӣ истифода мешуданд. Рафта-рафта онҳо аз эътибор дур монданд. Фақат соли 70-ум он биноҳо аз берун тармим гардиданду халос.

Ба туфайли гузарондани корҳои ҳафриётӣ ҷойҳои махсуси нигоҳ доштани ҳайвоноти боркаш, анборхонаҳои корвонсаройҳо муайян карда шуданд. Маълум шуд, ки ҳамаи онҳо дар асоси як лоиҳае, ки ҳанӯз дар асри XYI тайёр карда ва дар бунёди хонаҳои истиқоматии гуногунмасштаб истифода мебурданд, ба бунёд омадаанд.

— Ин аз он гувоҳӣ медиҳад, ки ҳанӯз 4 аср пеш аз ин бухороиёни ихтироъкор ба сохтмони биноҳое шурӯъ карда будаанд, ки нисбатан камхарҷ мебошанд,— мегӯяд Е.Некрасова. Дар тамоми корвонсаройҳо ҳуҷраҳои истиқоматӣ, анборхонаҳо, ҷойҳои махсус барои нигоҳ доштани ҳайвоноти боркаш пешбинӣ шудааст. Ғайр аз ин дар онҳо биноҳои махсуси хизматрасонӣ, масҷидҳои хурд-хурд низ будааст. Мутаассифона вайронаҳои корвонсаройҳо то ба мо расида наомадаанд. Вале эскиз ва нақшаҳои биноҳои ба онҳо монанд дар наздикиҳои Бухоро ба чашм мерасанд. Ба ин корвонсаройи «Работи Малик», ки дар қаламрави вилояти Навоӣ ҳаст, мисол шуда метавонад. Ин гуна иншоот дар қаламрави Туркманистон ҳам мушоҳида мешавад. Онҳо иншоотҳои калони савдо бо тамоми қулаиҳои ҳамондавра ба ҳисоб мерафтанд.

ОМИ«Туркистон-пресс».

Тавсияҳои методӣ

оид ба гузаронидани анҷумани августии омӯзгорони забони тоҷикӣ ва адабиёт

Дар мактабҳои таълимашон тоҷикӣ кор дар асоси нақшаи омӯзише пеш бурда мешавад, ки аз ҷониби Вазорати маорифи халқи Ҷумҳурии Ӯзбекистон тасдиқ шудааст.

Ислоҳоти соҳаи таълим талабҳои навро пеш мегузорад, зеро баланд бардоштани савияи дониш ва инкишофи ҷаҳонбинии донишомӯз, мустақилона ва озод фикр рондану сайқал додани тафаккури эҷодии онҳо вазифаи асосии муаллим ба ҳисоб меравад. Инкишофи нишондиҳандаи сифатии таълим камолоти такягоҳи оянда гардидани онҳо, ба таъриху адабиёти имрӯзаю гузашта ошно шудан, нумӯи бедории маънавию маърифии донишомӯз ба маҳорату малака ва сифати таълиму тарбияи омӯзгор вобаста аст. Ҳар як омӯзгор бояд ба воситаи фикру андешаҳои тоза фаъолияти хонандагонро баҳри хубу амиқтар дарк намудани ҳодисоти замон равона созад. Омӯзгор метавонад бо тарзу усулҳои таълими лаҳзаҳои алоҳидаи машғулот, иттилоот ва андешаҳои китоби дарсиро маънидод ва ҳамаҷониба таҳлил намояд.

Омӯзгор дарсро бояд тавре ташкил намояд, ки дар синф муҳити гуфтугӯи озод ба вуҷуд ояд, ҳар як хонанда таҷрибаву андешаҳои худро ба ҳамсабақон кушоду равшан баён карда тавонад. Аз ин лиҳоз, омӯзгор вазифадор аст, ки аз ҳар гуна шарҳу эзоҳ ва пурсишҳое, ки хилофи фикру мулоҳизоти хонандагон аст, худдорӣ намояд. Ӯ метавонад хонандагонро ба гурӯҳҳо тақсим карда, супориш диҳад, ки мавзӯъро худашон муҳокима намуда, баъд ба дарс биёянд. Шояд ин усули дарс ба донишомӯзон имконият диҳад, ки дар раванди муҳокима фикру андешаҳои ҷолиби диққат ва ғайричашмдошт баён созанд.

Дастурҳои омӯзише, ки дар асоси стандарти давлатии таълимӣ (СДТ) офарида шудаанд, барои фаҳмонидани мавзӯъ ва баланд бардоштани савияи дониши хонандагон аз омӯзгор ҷӯяндагӣ, босаводӣ, истифода аз методҳои гуногуни таълимӣ ва маҳорати касбиро тақозо мекунад. Бинобар ин мувофиқи талаби замон анҷуманҳои августии анъанавие, ки ба омӯзгор аввалин кӯмакҳои методиро мерасонад, бояд бо шакл ва мазмуни билкул нав гузаронда шавад. Аз ин рӯ ба дӯши мудирони кабинетҳои методии шӯъбаҳо масъулияти калон бор аст. Онҳо бояд анҷумани августиро бо шакл ва усулҳои нав ташкил намоянд. Ҳар як иштирокдори он бояд фаъол бошад. Барои таҷриба андӯхтану малака ҳосил намудани омӯзгорон анҷуманҳои августиро дар шакли семинар-тренинг гузаронидан мувофиқи мақсад аст. Ба семинар-тренинг сарварони иттиҳодияи методии фанҳо даъват карда шудаанд, онҳо нақшаи солонаи кориро тартиб медиҳанд ва материалҳоеро, ки ба семинар-тренинги анҷумани августии омӯзгорон алоқаманд аст, аз назар гузаронида мавриди баррасӣ қарор медиҳанд. Хусусан, омӯзгорони фанни адабиёт дар семинар —тренинги барои сарварони иттиҳодияи методӣ ташкилнамуда бояд ба чӣ тавр ташкил кардани фаъолияти босамари омӯзгор дар ҳоли ҳозир ва барои беҳсозии омӯзиши адабиёт эътибори ҷиддӣ бидиҳанд. Дар семинар —тренингҳо бояд мавзӯъҳои муҳиме мавриди баррасӣ қарор ёбад, ки хонандагонро ба озодфикрию мустақилона хулосабарорӣ ҳидоят созанд.

Барои ташкил додани фаъолияти самараноки иттиҳодияи методии фанҳо ба масъалаҳои зер бояд эътибор дод.

Нақшаи (коғази) кории иттиҳодияҳои методӣ бояд аз чӣ иборат бошад?

1. Дафтари кории саҳифанок.
2. Мундариҷа.
3. Маълумоти умумӣ дар бораи омӯзгор.

№	Ном ва насаби омӯзгор	Соли таваллуд	Кадом донишгоҳро хатм кардааст, кай, маълумот	Ихтисос	Фаъолияти (корӣ) педагогӣ	Тоифа	Соати дарс	Соли такмил додани малака ва ихтисос, кай

4. Нақшаи кории солона (барои чоряки I-II-III-IV) (моҳҳои VIII-V).
5. Қарори маҷлиси моҳона (моҳҳои VIII-V).

Дар нақшаи солонаи иттиҳодияи методӣ чунин масъалаҳо бояд мавриди баррасӣ қарор ёбад:

1. Масъалаҳои моҳонаи фанҳо.
2. Ҷадвали дарсҳои кушод.
3. Нақшаи маърӯзаҳои методӣ.
4. Вазъи омӯзонидани фанҳо.
(V- VII), (VIII- IX), (X-XI).
5. Ҳисоботи чорякӣ.
6. Материал (мавод) ва натиҷаҳои озмуни фаннӣ.
7. Таҷрибаи корҳои намунавӣ.
8. Гузаронидан ва натиҷаҳои кори хаттӣ (дафтари кори хаттӣ)
9. Тартиби тадбири корҳои берун аз синф.
10. Назорати маҳфилҳо.
11. Дараҷаи таъминот бо китобҳои дарсӣ ва нигоҳ доштани онҳо.
12. Тайёрӣ ба имтиҳонҳои хаттӣ ва баргузории онҳо.
13. Кор бо кормандони ҷавон.

Хизмати методӣ ба воситаи анҷумани августии анъанавӣ ба амал бароварда мешавад. Маълум аст, ки забон ва адаб ҳусн ва ойинаи таърих буда, ҳастии забон, мавҷудияти халқу миллат аст. Аз ин лиҳоз, сари вақт ва ба таври конкрет ба ҳар як хонанда фаҳмондани мавзӯъҳое, ки оид ба масъалаҳои ғояи миллӣ, муҳаббат ва дилбастагӣ нисбат ба забони модарӣ, адабиёту миллат, фарҳанг ва таърихи гузаштаву имрӯз дар семинар-тренингҳо ва анҷуманҳои ҳар як шӯъба мавриди муҳокимаи ҳатми бояд қарор бигирад.

Мавзӯъҳои зерин барои семинар-тренингҳое, ки дар машварати августӣ гузаронида мешавад, тавсия карда мешаванд:

1. Дар ҷараёни таълим ба донишомӯзон тавзеҳ додани ғояи истиқлоли миллӣ.
2. Роҳҳои истифодабарӣ аз воситаҳои технологияи педагогии пешқадам.
3. Фаҳмондани роҳҳои беҳтари эҷодӣ мустақилона фикр рондан.
4. Истифода аз воситаҳои техникӣ дар ҷараёни таълим.
5. Инкишофи нутқи хонандагон ва омӯзондани материалҳои зарурӣ.
6. Омода кардани хонандагон ба тақризнависӣ.
7 Ба хонандагон омӯзондани донишҳои ҳуқуқӣ дар машғулиятҳои адабиёт.
8. Талабҳои замонавӣ ба муаллимони адабиёт.
9. Таҳлили дарсҳои замонавӣ.
10. Фаъолияти иттиҳодияи методии фанҳо.
11. Омилҳои самаранокии дарс.
12. Инкишофи нутқи шифоҳӣ ва хаттии доиншомӯзон.

Омӯзгорони фанни адабиёт дар семинар —тренинг бояд ба чӣ тавр ташкил кардани фаъолияти самараноки омӯзгор дар ҳоли ҳозир ва барои беҳдошти омӯзиши адабиёт эътибори ҷиддӣ бидиҳанд. Хусусан сарварони иттиҳодияи методӣ, маъмурияти мактабҳо, омӯзгорони ҳар як фан вазифадоранд хонандагонро бо китобҳои дарсӣ таъмин намоянд. Зеро самаранокии дарс, қобилияти мустақил фикррронӣ, маҳорати эҷодӣ, тасвиргарию рангинхаёлӣ ва раҳсипор шудани хонандагон ба сӯи камолоти маънавӣ вобаста бо таъмин будани китобҳои дарсию бадеии онҳост. Ҳар як падару модар ва омӯзгорон бояд хуб дарк кунанд, ки донишомӯзон, яъне фарзандони мо — номбардорони имрӯзу оянда, зиндадорони забони модарию пойдории миллати мостанд ва ҳар яки мо вазифадор ва қарздорем, ки онҳоро аз сарчашмаи илму маърифат шодоб созем.

Маълум аст, ки дар мактабҳои таълимашон тоҷикии ҷумҳурият аз китобҳои дарсии дар нашриётҳои «Ӯзбекистон», ба номи «Абӯалӣ ибни Сино», «Меҳнат» ва ғайра истифода мебаранд.

Рӯйхати китобҳои дарсие, ки дар нашриётҳои гуногун чоп шудаанд

№	номгӯи китоб	синф	номи нашриёт	нарх
1	Алифбои конститутсия	синфи 2	консерни «Шарқ»	480 сӯм
2	Алифбои конститутсия	синфи 3	консерни «Шарқ»	480 сӯм
3	Алифбои конститутсия	синфи 4	консерни «Шарқ»	480 сӯм
4	Саёҳат ба олами конститутсия	синфи 5	консерни «Шарқ»	345 сӯм
5	Саёҳат ба олами конститутсия	синфи 6	консерни «Шарқ»	380 сӯм
6	Саёҳат ба олами конститутсия	синйи 7	консерни «Шарқ»	495 сӯм
7	Таърихи ҷаҳон	синфи 7	консерни «Шарқ»	1050 сӯм
8	Асосҳои ҳуқуқи конститутсионӣ	синфи 9	консерни «Шарқ»	725 сӯм
9	Ӯзбек тили барои мактабҳои тоҷикӣ	синфи 8	Нашр. «Ижод дунёси»	540 сӯм
10	Забони модарӣ	синфи 2	«Чўлпон»	810 сӯм
11	Ҳикояҳо аз таърихи Ватан	синфи 5	«Чўлпон»	540 сӯм
12	Шиносоӣ бо муҳити зист	синфи 2	«Чўлпон»	843 сӯм
13	Табиатшиносӣ	синфи 3	«Ёзувчи»	965 сӯм
14	Алгебра	синфи 7	«Ёзувчи»	1038 сӯм
15	Забони модарӣ	синфи 3	«Ӯзбекистон»	970 сӯм
16	Математика	синфи 6	«Ӯзбекистон»	880 сӯм
17	Рӯзномаи мушоҳидаи табиат	синфи 4	«Ӯзбекистон»	490 сӯм
18	Китоби хониш	синфи 2	«Ӯзбекистон»	915 сӯм
19	Зоология	синфи 6-7	Нашр «Ибни Сино»	2170 сӯм
20	Таърихи Ӯзбекистон	синфи 7	Нашр «Мероси халқ»	1540 сӯм
21	Математика	синфи 2	«Ӯқитувчи»	1328 сӯм
22	Таърихи динҳои ҷаҳон	синфи 9	Донишгоҳи ислом	950 сӯм

Рақами телефони нашриёти «Ӯзбекистон»: 144-11-90: 144-38-10, нашриёти «Ӯқитувчи»: 144-92-65, нашриёти «Мероси халқ» 144-61-51, 144-35-32: нашриёти «Чўлпон» 139-13-75 144-19-99: консерни «Шарқ» 139-55-40: нашриёти ба номи Ибни Сино 144-51-72: Университети исломӣ 144-64-30: нашриёти «Ёзувчи»: 144-64-52.

Китобҳои дарсии «Алифбо», «Забони модарӣ» ва «Китоби хониш» (барои синфҳои 1-1V) кайҳо аз нашр баромадаанд ва бояд дастраси хонандагон шуда бошанд. Китобҳои дарсии забони тоҷикӣ ва адабиёт барои синфҳои V-1X мактабҳои таълими ҳамагонӣ аз ҷониби муаллифон дар асоси стандарти давлатии таълим аз нав навишта мешаванд. Забони тоҷикӣ ва адабиёт (с.V) то соли хониши нав дастраси хонандагон гардида,забони модарии синфҳои VIII-IX омодаи нашр аст. Дар китобҳои дарсӣ усулҳои нав ба нави илмазхудкунӣ талқин шуда, мақсади асосӣ дар ниҳоди донишомӯзон тарбия намудани ҳамфикрӣ инчунин дар онҳо бедор кардани ҳисси муҳаббат нисбат ба адабиёти бадеӣ мебошад.

Ба ғайр аз ин маъмурияти мактабҳо метавонанд дигар китобҳои дарсиеро аз хазинаи нашриётҳои зикргардида дастрас намоянд. Аз ин рӯ рӯйхати китобҳои дарсие, ки дар нашриётҳои гуногун чоп шудаанд, ба тариқи илова пешкаш мегардад, то дастрас намудани онҳо осонтар гардад.

Барои гузаронидани семинар —тренингҳо ба аъзоёни иттиҳодияи методӣ ва омӯзгорон чунин мавзуъҳо ба таври намуна пешниҳод карда мешаванд:

I. « Технологияи педагогии пешқадам дар дарс».

1. Самаранок гузаронидани дарс дар асоси ҳамкории омӯзгор ва донишомӯз.
2. Фаъолона иштирок намудани донишомӯз дар баҳсу мунозираҳо ба таври якка, ҷуфт ва гурӯҳ.
3.Ташаккул додани мустақилфикрию боварӣ ба хонандагон.
4. Дар асоси далелу санадҳо баён намудани фикр аз ҷониби ҳар як донишомӯз.
5. Вазифаҳои ташкилотчигӣ ва мушоҳидагариро иҷро кардани омӯзгор ҳангоми азхуд намудани мавзӯъҳои танқидию таҳлилӣ аз ҷониби донишомӯзон.

II. «Самаранокии дарс»

1. Зинаҳои илмазхудкунӣ аз ибтидо то интиҳои дарс.
2. Фазилатҳои маънавию касбии муаллими ҷавон.
3. Саводи психологию педагогӣ доштани омӯзгор.
4. Истифодаи омӯзгор аз дастурҳои омӯзишӣ в воситаҳои ба роҳ мондани метод, шакл ва усулҳо аз ҷониби омӯзгор.
6. Мавриди муҳокима қарор гирифтани муносибати омӯзгор бо донишомӯз.

3 Талабҳои замонавӣ ба муаллимони фанни забони тоҷикӣ ва адабиёт.

1. Кабинети фаннӣ чӣ тавр ҷиҳозонида мешавад?
2. Бо кадом тартиб гузошта шудани ҷиҳозҳо.
3. Вуҷуд доштани воситаҳои техникӣ ва дастурҳои омӯзишӣ, ки барои самаранокии таълим таъсири мусбӣ расонда тавонанд.
4. Дар назар дошта шудани синну сол ва хислатҳои хоси донишомӯзон.
5. Ба ҳисоб гирифтани шудани дараҷаи дониши донишомӯзон...

Ҷумъаназар ЭШОНЗОДА,
сарметодисти Маркази таълими Вазорати маорифи халқи Ӯзбекистон.

Дар шумораи панҷоҳуми рӯзномаи дӯстдоштамон «Овози тоҷик» аз 5 июли соли равон Муроҷиати ҳайати таҳририя рӯзномаро ба хонандагон хондаму бо мулоҳизаҳои зиёде андешаҳои худро рӯи коғаз фаровардам.

Қариб панҷоҳ сол аст, ки ман мухлису муштарии рӯзномаи «Овози тоҷик», ки пештар бо номҳои «Ӯзбекистони сурх» ва «Ҳақиқати Ӯзбекистон» нашр мешуд, ҳастам ва то хонӯа хабару мақолаҳо, ҳикояву қиссаҳо, таҳқиқоти муҳтазам дар саҳифаҳои он рӯи чопро мебинанд, ки аз ин хонандагони мӯҳтарам огоҳ ҳастанд.

Пайваста бо ин муддатҳо боз ҳамчун мудири қабулхонаи ҷамоатии рӯзнома дар вилояти Самарқанд дар паҳнӯ тарғиби он кӯшиш мекардам.

Ногуфта намонад, ки тарғиби рӯзнома байни хонандагон ва зиёд гардонидани адади муштариён—обуначиёни он аз вазифаҳои ҳамарӯзаи ман—як гурӯҳ равшанфикрону маърифатдӯстон буду ҳаст. Бахусус, ҳар сол дар мавсими обуна дар корхонаҳову муассисаҳо, олию миёна, чойхонаву марказҳои маърифатии гузару маҳаллаҳо шуда, оиди комёбиҳои мардуми сермиллати Ӯзбекистон, хабару мақолаҳои «Овози тоҷик» фикру мулоҳизаҳои худро баён намуда, эътибори мардумро нисбат ба он зиёд менамоем.

Борҳо дар ҷамъомадҳои серодами маърака обуна, ки таҳти унвони «Анҷумани рӯзномахонони «Овози тоҷик»» мегузашт, ҷонфидоёни рӯзнома—Мардонкул Муҳаммадкулов, Камариддин Шамсиев, Эргаш Бозоров, Хоҷикурбон Ҳамидзода, Хуррамдод Қулдошев, Раҳматхон Норов, сонитар Ҷонибек Кувнок дар мулоқоти рӯ ба рӯ бо хонандагон дар бораи буду бохти рӯзнома кушоду равшан гуфтугузор мекардем. Ҳар бор баъди чунин вохӯриҳо сафи муштариёни рӯзнома меафзуд, ҷуғрофияи хонандагони он на танҳо дар шаҳру ноҳияи Самарқанд, балки дар Тайлоку Ургут, Пастдаргому Нурободу, ҳатто Ҷомбою Каттақӯрғон бари ноҳиҳои вилоят, ки ҷо-ҷо тоҷикон дар маконҳо зиндагӣ мекунанд, доман паҳн мекард.

Бо вуҷуди он, ки солҳои пешин робитаҳои фарҳангӣ бо Тоҷикистони бародарӣ қавӣ буда, қариб аксар рӯзномаву маҷаллаҳои Тоҷикистон дар Самарқанд муштариёни зиёде дошт, ҳазорон нафар тоҷикону тоҷикзабонони Самарқанд ҳатман ба рӯзномаи «Овози тоҷик» обуна мешуданд, қариб дар аксар ғурфаҳои газетфурӯшӣ, ки теъдоди онҳо низ хеле зиёд буда, дар баробари дигар рӯзномаву маҷаллаҳои ҷумҳуриву марказӣ «Овози тоҷик» ҳам фурӯхта мешуд, ки баъзан дер монед, онро пайдо карда наметавонистед.

Соли 1989 дар рӯзномаи Тоҷикистон «Садои мардум» бо унвони «Матбуоти тоҷик дар Самарқанд» мақолаи камина чоп шуда, он ҷо дар асоси далелу ҳуҷҷатҳо таъкид шудааст, ки дар Самарқанд беш аз 30 ҳазор нусха рӯзномаву журналҳои Тоҷикистон обуначӣ дорад. Мо теъдоди фурӯши «Овози тоҷик»-ро дар он ҳамроҳ накардаем. Ҳамон солҳо танҳо дар Самарқанд теъдоди хонандагони «Овози тоҷик» 4-5 ҳазор нафар буданд. Бо вуҷуди он ки рӯзнома дар ин мо барои афзудани обуначиён кӯшиш доштем. Бо саъю эҳтимоми мо кадоме аз сарварони ширкатҳои навбунёди хусусӣ, ки он солҳо нав пайдо шуда истода буд, ба адреси идораи паҳнкунии матбуот (ҳамон вақтҳо «Союзпечат») ҳазор сӯм гузаронида, онро ба обуначиёни «Овози тоҷик» бахшида буд, ки нархи солонаи як шумораи «Овози тоҷик» 4 сӯму 68 тин буд. Яъне ҳазор сӯм барои 200 нусха мерасид. Мо—аҳли маҳфили адабии «Сайқал», ки он солҳо шӯҳрати зиёде байни мардум дошт, донишҷӯёну мактабиён ва омӯзгорони каммаошро рӯйхат карда, чунин миқдор обуначиёнро аз ҳисоби як ҳомии ҳимматбаланд афзуда будем.

Гарчанд соли 1990 бо саъю эҳтимоми як зумра равшанфикрони Самарқанд ва дастгирии Ҳукумати Ӯзбекистон рӯзномаи вилоятии «Овози Самарқанд» таъсис гардид, лекин миқдори мухлисони «Овози тоҷик» кам нашуд.

Беҳтарин анъанаҳои ҷонфидоёни рӯзномаи «Овози тоҷик» Раҳим Муқимов, Мӯъмин Фаттоев, Талъат Абдуҷабборов ва дигаронро ҳамроҳи мӯсафеди нуронӣ Акбар Аҳтамов, Болта Ортиқов, Рауф Маъруфӣ, Салим Кенҷа, Хуршед Маҳмудов, Садрӣ Саъдиев, Қутфиддин Сироҷкулов, Муқимҷон Орифӣ, Акбар Пирӯзӣ, Муайяна Хоҷаева ва дигарон муттасил давом медодем. Дар натиҷа адади муштариёни рӯзнома бо вуҷуди тангии вазъи иқтисодии мардум ба ин дараҷае, ки ҳоло мушоҳида мешавад, нарасида буд.

Пайваста бо ин барои ҳамчун минбари оммаи васеи хонандагон гардидани он хабару мақолаҳо, саҳифаҳои махсуси адабиёту санъат, маърифат, ки аз маводи хондабоб саршор буданд, кӯшиши зиёде ба харҷ медодем. Дар ин бобат низ хидмати Шавкат Ниёзов, Ҷонибек Кувнок, Адаш Истад, Маъруф Отахонов барин ходимони масъули рӯзнома бағоят калон буд.

Мутаассифона, таи солҳои охир бо сабабҳои гуногун адади мухлисону муштариёни рӯзнома торафт кам гардид. Мушоҳидаҳои мо нишон медиҳанд, ки солҳои охир бархе аз рӯзномахонон ба ҳафтаворҳои кӯчагӣ (булварние еженедельники), ки ҳамчун замбӯруғи баъди борон хеле зиёд шудаанд, майл зоҳир намуданд. Гурӯҳи дигар—оно, ки барояшон «Овози тоҷик» ҳамчун обу ҳаво зарур аст, маблағе барои обунаи солона надоранд. Ин беш аз ҳама ба омӯзгорону донишҷӯён, ки қисми асосии хонандагонро ташкил менамоянд, дахл дорад. Барҳе аз хонандагон бошанд, бо баҳонаи он, ки маводи бароятон заруриро аз саҳифаҳои «Овози тоҷик» кам пайдо мекунанд, худро ба сӯи дигар рӯзномаву маҷаллаҳо задаанд...

Акси садо

Куҷоед хонандагони иззатманд ва ҳомиёни ҳимматбаланд?

Пас барои нигоҳ доштани обрӯву эътибори қариб 80 солаи рӯзномаи ягонаи ҷумҳурии тоҷикони Ӯзбекистон ва афзудани теъдоди нашри он чӣ бояд кард?

Мулоҳизаҳои мо дар ин бобат чунин аст:

—Аввало, робитаи кормандони заҳматкаши рӯзнома бо хонандагон—мухлисону муштариёни он наздик гардида, дар саҳифаҳои рӯзнома пайваста хабару мақолаҳо аз ҳаёти рӯзафзуни мардум, шеъру ҳикояҳо, латоифу мутоибаҳо ва дигар маводе, ки истиқлоли миллии мардуми Ӯзбекистонро тараннум менамоянд, ҷой дода шаванд.

—Дуюм, чаро дар саҳифаҳои «Овози тоҷик» «Реклама» қариб ба назар намерасад? Магар рӯзномахонон аз комёбиҳову дастовардҳои корхонаҳои навбунёду муштарак, ки аксар неъмати истиқлоли Ӯзбекистонанд, хабардор шуданашон лозим нест? Дигар ин ки «Реклама» дар шароити иқтисоди бозаргонӣ яке аз манбаъҳои худтаъминкунии воситаҳои ахбори оммавӣ аст.

—Сеюм, ҳомиён-ҷонфидоёни ҳимматбаланди рӯзнома! Оё чунин шахсон ҳастанд? Онҳоро бояд ҷуст ва кашф кард.

Ин ҷо рӯҷӯе мекунам ба як рӯйдод.

Чанде пеш аз ин сарвари як корхонаи хусусӣ ҷашне орост ба муносибати 50-солагии зодрӯзаш. Меҳмонони зиёде аз дуру наздик даъват шудаанд. Рӯи мизҳои тӯёна орододашуда пур аз нозу неъмат. Ба як таъбир «ба ғайр аз шири мурғу ҷони одам» ҳама чиз муҳайё.

Ду-се гурӯҳ ҳофизони тӯйгарди маҳаллӣ камӣ доштааст магар, аз шаҳри дигар низ як гурӯҳ овозхонону навозандагон саҳни тӯйхонаро зеб дода нишастанд. Баъзан бо навбат, баъзан бенавбат паи ҳам овози баъзан фораму баъзан дилхароши онон аз баландгӯяк садо медиҳад. Рақкосаҳои тӯйгард бо нозу карашмаҳои сохта даста-даста коғазпулҳоро ҷамъ оварда, назди доирадаст мепартоянд...

Дар даврае мардону занони хушсарулибос, ки занҷирҳои тиллоии гардану дастпонаҳошон аз бойбачаҳои замонавӣ буданашон дарак медиҳад, нишастаанду яке аз онҳо, ки андаке ширакайф шудааст, ба ҳампаҳлуяш мегӯяд:

—Ман ба ана ҳамин ҳофиз тан додагӣ. Суруди тоҷикиро чунон месарояд, ки ҳеҷ мондан гир.

Инро гуфту вай аз ҷояш хеста оҳиста-оҳиста назди ҳофиз рафт. Аз ҷайбаш як даста панҷсадсӯмаи раҳаш нашикастаро баровуарда, ду тақсим карду якеро назди ҳофиз гузошт ва дигарашро назди доирадаст. Баъд андаке хам шуда, ба гӯши ҳофиз чизе гуфт. Ҳоло ба ҷояш омада нанишаста, дастаи пул рабту савти сурудро дигар кард. Ҳофиз сурудеро, ки аз барномаҳои «Шашмақом»-хонон омӯхта будааст, бо ғалатҳои барои бисёре аз ин гуна ҳофизони тӯйгард маъмул ба хондан сар кард. Баъзеҳо гарчи суруд гӯш мекарданд, диққати дигарон ба рақсҳои нозеби раққоса банд буд. Баъзеҳо на ба ину на ба он эътибор дода, ду-ду баланд-баланд лаққида менишастанд..

Ҳисси кунҷковиам гирифту паҳлӯи он шербача нишастам. Барои эътибораш ба суруди тоҷикӣ ташаккур гуфта, пурсон шудам, ки дар оила чанд фарзанд дорад ва аз онҳо чандтояш мактабхон асту дар куҷо таҳсил мекунад?

Гуфт, ки панҷ фарзанд дорад ва ҳама мактабхонанд: яке дар гимназияи англисӣ, дигаре дар литсеи туркӣ, сеюмӣ дар мактаби русӣ...Маълум шуд, ки ягонтои он дар мактаби тоҷикӣ таҳсил намекунад.

Боз маълум шуд, ки дар ин оила касе газета намехонад, ба ҷуз кадом як ҳафтавори кӯчагӣ, ки онро барои барномаҳои телевизион доштанаш мехаранд.

Гуфтам, ки шефтаи забони тоҷикӣ будаед, ба «Овози тоҷик», «Овози Самарқанд» барин рӯзномаҳо обуна шудан, ҳатто имконият доштаед чанд донишҷӯйро ҳам обуна кунед...

—Э, ака ба ин чизҳо пул канӣ?—суханамро тамом кардан намонд он шербачаи «забонпараст».

Мурод аз овардани ин лаҳзаи як шабнишинӣ ба шарафи зодрӯз шояд маълуми хонандаи гиромӣ гардида бошад, зеро дар ҷамъияти мо ҳастанд инсонҳои меҳанпарасту миллатдӯсте, ки аз рӯи имконият барои рушду камоли фарҳангу маънавият ҳиссагузорӣ менамоянд. Хуб мешуд, ки сафи онҳо аз ҳисоби ҳамин гуна шербачаҳо, ки дар назди издиҳом гӯё шефтаи забону суруди миллати худ ҳастанду дар асл заррае барои он ғамхорӣ надоранд, бой мегардид. Ман ба он ҳофизи тӯйгард ҳасад намебарам, ки барои як суруд як даста пул гирифт. Насибаш шавад! Гап дар сари он аст, ки ҳамон бойбача ба ҳамон пул чандин нафарро барои як сол ба рӯзномаи «Овози тоҷик» обуна мекард. Лекин вай барои ин кор...«пул надорад!» Ана, бубинед, тафовути раҳ аз куҷо то ба куҷост!

Муроҷиатномаи ҳайати таҳририи «Овози тоҷик»-ро ба хонандагони рӯзнома мехонаму мутаассир мегардам. Наход теъдоди рӯзномахонон аз ҳисоби чандин милён тоҷикону тоҷикзабононе, ки дар Ӯзбекистон муқиманд, ба чанд ҳазор нарасад? Аз маълумотҳои расмӣ маълуманд, ки ҳоло дар Ӯзбекистон дар зиёда аз 320 мактаб таълим ба забони тоҷикӣ бурда мешавад, қариб дар аксар вилоятҳо тоҷикон дастҷамъона зиндагӣ мекунанд, чандин нашриётҳо ба забони тоҷикӣ китобҳои дарсиву бадеӣ нашр мекунанд ва ғайра. Пас чаро миқдори хонандагону муштариёни «Овози тоҷик» чунин кам гардидааст?

Ҷавоби ин саволро аз худи ҳамзабонон мепурсем. Зеро дар Ӯзбекистон қариб 80 сол «Овози тоҷик» аз эътибори хосаи Ҳукумати Ӯзбекистон бархурдор аст. Пас, аз ин имконияти бебаҳо истифода бурда, барои пойдору мустаҳкам мондани забону миллатамон дар қаламрави Ӯзбекистон ва рӯзномаи ҷумҳурии «Овози тоҷик» кӯшишу ғайрат ба харҷ додан вазифаи ҳар як фардест, ки забону миллати худро дӯст медорад.

Хонандагони гиромӣ! Агар ҳар яки мо ақаллан барои афзудани як нафар хонандаи дигари рӯзнома саҳме гузорем, пас адади муштариён боз як бор зиёд мегардад, агар даҳтоӣ— даҳ карат...

Пас, биёед, аз паи кор шавему барои рушду камоли «Овози тоҷик» камари ғайрат баста, 80-солагии онро бо ҳазорон нафар мухлисону муштариёни нав истиқбол намоем!

Дар ин ҷода ба ҳамаи шумо комёбиву бурдбориҳо таманно дорам!

Аслиддин ҚАМАРЗОДА,
устоди Донишгоҳи давлатии Самарқанд,
узви Иттиҳодияи рӯзноманигорони Ӯзбекистон, Корманди шоистаи фарҳанги Ӯзбекистон.

Олами садранг

Номаи даруни шиша

Донишҷӯёни Донишгоҳи Твер якчанд сол боз барои таҷрибаомӯзӣ ба маҳалҳои мухталиф роҳ пеш мегиранд. Яъне бо чӣ тавр ба амал баровардани корҳои ҳафриётӣ бо кӯмаки омӯзгорону олимон ошно мегарданд.

Онҳо соли гузашта ҳини муоинаи ҷои таърихӣ шишаеро ёфтанд, ки дар дарунаш нома буд. Мактубро қироат намуданд. Маълум гардид, ки соҳиби нома Борис Белский буда, онро ҳамчун савганди худ ба даруни шиша андохта, ба замин гӯр карда будааст. Дар он иншо гардидааст, ки вай дигар ба даҳон машрубот намегирад. Ва аҷибаш ҳамин ки шишаи охирини шаробро нӯшида, ба даруни он мактубро ҷойгир карда будааст.

Донишҷӯён ба мақсади фаҳмидани ба чӣ анҷом ёфтани ин амал Борис Белскийро суроғ карда, дарёфтанд. Саволи аввалин шавкмандон ин буд:

—Баъди он ҳамсаратон аз шумо хурсанд шуда, муносибаташро тағйир додагист?

—Аз куҷо! Баъди партофтани машрубот ба парвариши меваву сабзавот руҷӯъ кардам ва аз он алҳол даромади калон мегирам,—гуфт дар ҷавоб Борис Белский. —Ман нӯшиданро партофтаму ба ин дард ҳамсарам дучор гардид. Баъзан чунон маст мешуд, ки ақли худро мебохт. Яке аз рӯзҳо маро партофту рафт. Аз он афсӯс мехӯрам, ки чаро нӯшиданро партофтаму ба ин ҳол дучор омадам.

Чанд маротиба ба ҷустуҷӯи шишаи номадор рафтам. Вале онро наёфта, ба хона баргаштам.

Баъди аз дасти донишҷӯён гирифтани шишае, ки дар даруни он нома буд, рангу рӯи Борис Белский тағйир ёфт ва ба назари ҳамагон хеле ҷавонтар тофт.

То ки шӯҳрат барқарор гардад

Яке аз вакилони халқи Радаи Олии Украина, ки номаш пинҳон дошта мешавад, ба диққату эътибори ҳамкасбонаш лоиҳаи қонуни ғалатиро пешкаш кардааст, ки барои ҳимоя намудани равғани (салаи) хук нигаронда шудааст.

Ба ақидаи ӯ, вақтҳои охир, салаи хук ниҳоят бекадр гаридааст. Онро бисёр вақт хору зор мекунанд. Баъзан ба кӯча ҳаво медиҳанд ба сифаташ диққату эътибор намедиҳанд. Ин чунин маънӣ дорад, ки ба сала ба назари паст нигоҳ карда, онро масхара мекунанд.

—Сала шаъну шараф ва обрӯву эътибори мамлакатамон аст, —мегӯяд вакили халқ худро сафед карда. —Дар айни замон дар мамлакатҳои мухталиф дар хусуси ҳимоя намудани гӯшти моҳӣ ва дигар навъҳои гӯшт қонуни махсус қабул гардидааст. Хуб мешавад агар парлумони мо ҳам дар хусуси сала қонуни алоҳида қабул намояд. Вакили халқ ҳатто таклиф гузоштааст, ки ба ононе, ки саларо хор мекунанд, ҷазоҳои сахт муқаррар карда шавад. Дар он сурат обрӯву эътибори таоми аз ҳама дӯстдоштаи халқи Украина аз нав барқарор хоҳад гашт.

Номи асп ба кӯдак

Марде дар Уфа истиқомат мекунад, ки ба ҳайвонот меҳру муҳаббати бекиёс дорад. Махсусан вай аспро дӯст медорад. Азбаски он қадар сарватманд нест, танҳо барои парвои як сар асп қудраташ расид. Аспро чунин парвариш мекард, ки аз он ҳамсараш рашк менамуд. Яке аз рӯзҳо ҳамин асп нобаҳангом фавтид. Мардак чанд рӯз азо гирифт ва ба ҳамсараш, ки ҳомиладор буд, он қадар аҳамият ҳам надод.

Бо ҳамин минвол чанд моҳ гузашта бошад ҳам, дарду алами мардак ҳеҷ кӯҳна намешуд.

Дар ин мобайн ҳамсараш таваллуд кард ва аз ин шодиву нишоти мардак интиҳо надошт. Ҳама гумонбар шуданд, ки ӯ дигар аспашро ба ёд намеоварад. Вале тирашон хок хӯрд. Мардак ба идораи сабти шаҳрвандӣ рафта, ба писари худ номи лақаби аспаш «Габарит» —ро гузошт. Аз он ҳамсар норизо гардид. Сар шуд ҷанҷолу хархаша.. Азбаски ҳамсар аз раъяш нагашт, занаш маҷбур шуд, ки ба идораи ақди никоҳ бо ариза дар бобати бекор кардани никоҳашон муроҷиат намояд..

Алҳол он мардак оҳу воҳи зиёде мекунад. Чунки ҳам аз аспу ҳам ҳамсару ҳам аз кӯдакаш ҷудо шудааст ва бори дарду алами онҳоро бардоштан кори осон нест.

(Аз рӯи маводи Интернет ва воситаҳои ахбори оммавӣ таҳия шудааст).

Имрӯзҳо ба шарофати Соли маҳаллаи обод эълон карда шудани соли ҷорӣ дар сар то сари ҷумҳурият ҳама гуна тадбирҳои ободу зебо гардондани гирду атроф, тармим ва аз нав сохтани гузарҳои маҳалла торафт авҷ мегирад. Дар ин кор сокинони маҳаллаи «Сероб»-и шаҳри Чуст низ қафо намемонанд. Дар ин ҷо бо кӯмаки Абӯмуслим Сафоев гузари маҳалла қад рост кард, ки он ба аҳолии гирду атроф хизмат мерасонад. Дар гузар идораи ҷамъомади шаҳрвандони маҳалла, котиб, посбон ва нозирони профилактикаи маҳалла ҷойгир шудааст. Дар ошёнаи дуюм бошад, корхонаи хурд амал мекунад, ки ба туфайли он чил нафар бо кор таъмин мегардад.

***Дар сурат:** намуди умумии гузари маҳаллаи «Сероб».*

Суратгир: А.МУРОДОВ.

Машъалони маориф

Лӯкбой — лақаби меросӣ

Мардумони деҳҳои хушманзари Панҷобу Сайроб аз азал бо одамияти баландашон, шуҷоату мардонагиашон, ростқавливу суботкориашон шӯҳратманданд. Ҷонфидои дӯст ҳастанд, вале хиёнате кунӣ, умре намебахшандат.

Оне, ки дар борааш сухан ронданӣ ҳастем, як тан аз чунин инсони накӯном, 46 сол инҷониб дар ҷодаи омӯзгорӣ заҳмат мекашад. Ин инсони бедордилу посбони каломи модарӣ омӯзгор Лӯкбой Салимов мебошад. Ӯ зодаи деҳаи Панҷоби бостонӣ аст. Вай то синфи ҳаштум дар мактаби деҳи худ таҳсил гирифта, синфи IX-X-ро дар мактаби миёнаи № 39 ба номи Лоҳутии ноҳияи Олтинсой хатм кардааст. Аввал омӯзишгоҳи варзиширо дар шаҳри Тирмиз хонда, солҳои 1952-1957 факултаи филологияи тоҷики Донишкадаи педагогии Душанберо ба хатм мерасонад. Баъд ба зодгоҳаш омада, ба кори омӯзгорӣ мепардозад. Он солҳо дар деҳ муаллимон намерасиданд, мутахассисон аз Дарбанд омада, дарс мегуфтанд. Аз соли 1960 вазифаи директории мактабро ба зиммаи ӯ мегузоранд. Бо ташаббуси фидокории директори ҷавон барои фарзандони деҳ бинои нави мактаб қомат рост мекунад. Баробари директорӣ Лӯкбой Салимов аз фанни забону адабиёти тоҷик ба шогирдон таълим медод, онҳоро аз асрори каломи ширини модарӣ огоҳ месохту аз адабиёти ғаниву нотакрори тоҷик дурри маънӣ чидану одамияти баланд омӯхтанро талқин месохт. 46 сол аст, ки ин инсони шариф чун директори мактаб, мудири қисми таълимӣ фаъолият нишон дода меояд.

Устод Л.Салимов баробари омӯзгори варзида, инсони ташкилотчиву ҷамоатчӣ будан, сифатҳои паҳлавониву чапандозӣ низ дорад. Ӯ аз ҷавонӣ аспро дӯст медорад ва то ҳол дар хонааш асп мепояд. Дар ҷавонӣ дар бузкашиҳо ҳамеша ғолиб омада, чун чапандоз шӯҳрат пайдо кардааст.

Устодро суол кардем, ки чӣ боис гаштааст, ки номи ӯ Лӯкбой гашта? Устод бо табассуми малеҳ чунин ҷавоб гуфт:

— Номи бобокалонам Авазбердӣ буда, вай марди паҳлавону шуҷоъ будааст. Рӯзе уштуре дар лой сахт ғӯтида мемонад ва касе онро аз лой кашида гирифта наметавонад. Авазбердӣ танҳо худаш ин амалро сомон мебахшад ва мардум ба қувваи бозуи ӯ ҳавас карда, мардиашро тан дода «лӯк уштур барин қувват доштааст» гуфта, лақаби Лӯкбойро мегузоранд. Ба хотири бобокалони шодравон падарам он лақабро ба сифати ном қабул карда, маро Лӯкбой ном мегузорад. Ман бо ин номи таърихиам мефахрам,— мегӯяд устод Л.Салимов.

Лӯкбой дар ҳаёти оилавӣ низ падари хушбахт аст. Ӯ соҳиби 12 фарзанд буда, ҳама ғуруру ифтихори волидайнанд. Аз фарзанди калонӣ — Абдуманнон сар карда то кенҷаписар — Асрор ҳама соҳиби хонаву ҷо. Дар ҷабҳаҳои гуногун кору зиндагӣ доранд. Аз байни онҳо Камолиддин аз паи падар рафта, ба ҳайси ходими шӯъбаи маорифи вилоят ва омӯзгори фанни таърих фаъолият нишон медиҳад.

Устод ашъори зиёдеро аз эҷодиёти бузургони адаб азёд медонаду худ низ табъи шоирӣ дорад. Шояд ин боис шуда бошад, ки фарзандон низ шеърдӯстанду санъаткор. Наҳустфарзанд Абдуманнони муҳосиб ҳам байтҳои обдори зиёде азбар кардаву бо ҳамсараш сурудҳоро басо ҷозибу гӯшнавоз иҷро месозаду асбобҳои мусиқиро хуб меназавозад.

Омӯзгор Л.Салимов имрӯз аз 70 гузашта бошад ҳам, мактабро тарк нагуфтааст. Ҳанӯз ҳам ӯ ба насли наврас дарс мегӯяд, савод медиҳаду одамият меомӯзад. Тӯли фаъолияти бисёрсолааш шогирдони бешуморро тарбият кардааст. Имрӯз бо ифтихор Ҷумъа Арабов, Тошмуҳаммад Аминқулов, номзади илмҳои кишоварзӣ Мӯъмин Ҳазратқулов, омӯзгорон Абдуҷаббор Юсуфов, М.Бӯронов, Ашӯр Бӯронов, Зоир Аминқуловҳо худро шогирди муаллим Л.Салимов медонанд.

Раҳматуллоҳи ШОҲИМАРДОН,
ноҳияи БОЙСУН.

Китобиёт

«Варақи гул»

Сарзамини Сурхон серофтоб аст. Аз нурҳои зарини он баҳра бурда дар гӯшаҳои гуногуни вилоятамон шоиру нависандагон эҷод мекунанд. Эҷодкорони вилоятамон дар ҷумҳурӣ ва берун аз марзи он мухлисони худро доранд.

Шоири дӯстдоштаи воҳаамон Холбой Ҷалил — муаллифи маҷмӯаи дастҷамъии «Чил қалам», «Шафақи субҳ» ва китоби таронаҳо бо номи «Рӯду амвоҷ»-ро хонандагон хуб медонанд. Хушхабаре: адиб шеърҳои дар солҳои истиқлол эҷод кардаи худро бо номи «Варақи гул» ба дасти муштариён расонд. Умед дорем, мухлисони назм аз хирмани эҷоди шоир Холбой Ҷалил бебаҳра намемонанд. Дар маҷмӯаи «Варақи гул» васфи ватан, табиат, дӯст, ҷавонӣ, муаллим ва модар мавқеи хос дорад.

Ҷавҳаре хуштар зи истиқлол нест,
Ҳамчу истиқболаш дигар иқбол нест.

Б.АБДУҒАНӢ,
ноҳияи Деҳнав.

Хабарҳо аз вилояти Бухоро

Шиносоӣ бо Бухоро

Ҷонишини раиси раёсати Бунёди Конрад Аденауэр (Олмон) Антон Пфайфер ба Бухоро омад. Вай дар клуби мубоҳисаҳои «Репортиёр» -и вилоятии маркази байналхалқии азнавтайёркунии паёмнигорон бо мухбирон, намояндагони ҳизбҳои сиёсӣ, кормандони ташкилотҳои нодавлатию ҷавонон вохӯрд.

Намояндаи Бунёди К. Аденауэр дар минтақаи Осиёи Марказӣ Томас Кунсе оиди семинару тадбирҳои гузаронидашуда иттилоъ дод.

Дар мулоқот ҳокими шаҳри Бухоро, депутати Олий Маҷлис Карим Камолов ҳузур дошт.

Вохӯриҳо

Роҳбари Маркази маънавият ва маърифати ҷумҳурият Қуддус Аъзамов меҳмони бухороиён гардид. Вай аввал дар ҷамъомади кормандони соҳаи маънавияту маърифати вилоят, ки дар ҳокимияти вилоят ба амал омад, ба сухан баромад. Дар ин маҷлис, ки ҷонишини ҳокими вилоят М. Бӯронов сарварӣ намуд, ҷонишини роҳбари шӯъбаи вилоятии Маркази маънавият ва маърифат О. Вафоев, роҳбари шӯъбаи вилоятии Маркази тарғиботи ҳуқуқии ҷумҳурият И. Мардонов, ректори ДДБ, академик К. Муқимов, мутасаддии масъалаҳои маънавияту маърифати ноҳияи Қарокӯл Р. Очилов баромад карданд.

«Журналист» — иттиҳодияи мухбирон

Дар Бухоро ассосиатсияи нодавлатию нотиҷоратии «Журналист» ба кор оғоз намуд. Ин иттиҳодияи паёмнигорони вилоятро раёсати адлияи вилоят ба рӯйхат гирифтааст (номнавис намудааст).

Мо бо раиси ин иттиҳоди эҷодӣ паёмнигори шинохта, мудири шӯъбаи рӯзномаи вилоятии «Бухарский вестник» Асадулло Қудратов сӯҳбат оростем.

—Мақсади асосиамон аз бардоштани савияи паёмнигорон, обутоб додани маҳорати касбии онҳо, ҳимоя намудани ҳуқуқҳои паёмнигорон, ҷалб намудани ҷавонон ба соҳаи хабарнигорӣ, таъмин намудани таҳририятҳо бо кадрҳои лаёқатнок, ба роҳ мондани курсҳои махсуси «Паёмнигорони ҷавон», ба такмили ихтисоси мухбирон кӯмак расондан, ташкил намудани вохӯрию семинарҳо, конфренсияю брифинг, симпозиуму сӯҳбатҳои мизи мудаввар, ҳамкорӣ бо мамлакатҳои хориҷӣ ва ғайра иборат аст— мегӯяд ӯ.

Ба муносибати 900 — солагии А. Ғиждувонӣ

Дар техникуми маданияти Бухоро таҳти шиори «Абдулхолиқи Ғиждувонӣ асосгузори тариқати хоҷагон» ҷамъомади илмӣ-бадеӣ, маънавию маърифӣ ба амал омад. Онро директори омӯзишгоҳ, номзади илмҳои педагогика Б. Мустафоев кушод. Ҷонишини ҳокими ноҳияи Файзулло Хӯҷаеви шаҳри Бухоро Х. Бешимов дар бораи тадбирҳои тайёрии ноҳия, корҳои ободу сабзу хуррам гардонӣ ҳарф зад. Олим ва мутарҷим Садридин Салими Бухороӣ, декани филологияи ӯзбек ДДБ Самад Азимов дар бораи ҳаёт ва фаъолияти А. Ғиждувонӣ баромад карданд.

«Мингчинор» — оромгоҳи бачагон

Маросими тантанавии ба мавсими кор оғозкунии оромгоҳи наврасони ноҳияи Шофиркон «Мингчинор» ба амал омад. Дар он ҳокими ноҳияи Шофиркон А. Раҳмонов ва дигарон иштирок намуданд.

Бояд қайд намуд, ки ҳоло дар басти якум дар ин ҷо 310 нафар бачагон истироҳат мекунанд.

Амрулло АВЕЗОВ.

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ
Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.
Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.
Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ӯзбекистон номнавис гардидааст.
Тартиби номнависшуда № 16. Г - 577
Теъдоди чоп 1100. 1 2 3 4 5 6

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Ҳ/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.
Муҳаррири навбатдор: Т. ОЛИМБОЕВ.
Мусаҳҳеҳон: ДОДОБОЕВА М. ФАЁЗОВА Т.
Саҳифабанд: Х. ТӮХТАЕВА.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кӯчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.